

Hösten
2009

lilla tidningen

Gruppårsändelse till hushållen i och kring Söderköpings kommun

Medeltid i Söderköping

Foto: Fotograf Thomas Pettersson

DESIGNBUTIKEN I SÖDERKÖPING
NU ÄVEN PÅ NÄTET

ANNA DOLL

www.annadoll.com

Vidar Jansson

Borum Dammsätter
614 90 Söderköping
0121-42135
(fax 0121-42141)
mobil 070-3108370

e-post
info@lillatidningen.com

Hemsida
www.lillatidningen.com

Ansvarig utgivare
och redaktör
Vidar Jansson

Artiklar och insändare
helst som e-post
eller via vår hemsida
www.lillatidningen.com

Layout
Vidar Jansson

Grafisk produktion
Vidar Jansson

Tryck
Pressgrannar AB

Gruppårsändelse
till hushåll i och områ-
den kring Söderköpings
kommun

Tidningen är religi-
öst och partipolitiskt
obunden

Nästa nummer av lilla tidningen
utkommer preliminärt
den 26 november 2009

Villkorat medborgarskap

Det känns tungt att ta upp det här ämnet. Likväl gör jag det. Jag är medveten om den proteststorm som kommer. Ämnet är nämligen tabu på många sätt. Den som bara vågar knyta i ämnet beskylls omedelbart för att vara rasist och främlingsfientlig.

Men främlingsfientlig är jag inte. Inte rasist heller. Mångfald fascinerar mig. Den är en av anledningarna till mina många utlandsresor. Inte heller är jag motståndare till invandring. Vi behöver sannerligen hjälpa människor i svåra situationer. Samtidigt hjälper dessa oss – det har historien visat.

Det som emellertid känns minst sagt egendomligt är att vi inte ställer krav på människor från främmande kulturer att rätta sig efter de lagar som råder här i Sverige. Ingen svensk är väl så korkad att han tror att svensk lag är överordnad iransk lag i Iran – för att nu ta ett enda exempel. Det heter ju – eller hette – att man tar seden dit man kommer.

På tok för många fall av brott mot svensk lag har skett just av invandrare som inte vill rätta sig efter vår kulturs ramverk. Ofta begås grova brott där framför allt kvinnor blir utsatta. Visst ställs gärningsmännen inför rätta, men det verkar tydligen inte avskräckande. Det hela fortgår.

För att kunna ta del av svensk lagstiftning och svenska regler behöver man kunna svenska. Är det inte naturligt att ställa krav på språkförståelse för att få svenskt medborgarskap? Är det inte naturligt att ställa kravet att rätta sig efter våra lagar och regler? Laglydighet före ett medborgarskap borde vara ett måste.

Men sedan då, kan man fråga sig... Det är här jag menar att ett villkorat medborgarskap borde komma in i bilden. Först ett villkorat under en lämplig tidsrymd därefter ett permanent medborgarskap. Klaras inte kraven, så hänvisas man åter dit varifrån man kommit. Detta bör gälla för grövre kriminalitet samt för upprepade brott mot svensk lag och gälla hela vistelsen fram till permanent medborgarskap.

Detaljer i hur det hela ska fungera har jag naturligtvis inga svar på. Det är inte upp till mig. Det är principen jag vill framföra.

Samtidigt med förslaget vill jag också understryka att en god majoritet av invandrare klarar övergången till svenska förhållanden utmärkt. Det är hedrande. Det är emellertid de som inte vill rätta sig som syns och hörs. För vår och den stora majoriteten av våra invandrades skull behöver vi regelverk som fungerar. Brott mot dessa ska vara avskräckande nog.

Invandrarfientlighet drar alla över en kam. Alla får skulden för vad ett fåtal ställer till med. Syftet med förslaget är bland annat att minska risken för en generell och negativ syn på invandrare.

Vidar Jansson

Friskolors vinst måste återgå i verksamheten. Inte hamna i aktieägares fickor.

Dags att lagstifta om ändamålsenlig organisationsform.

Det känns fränstötande att skattepengar slussas över till privata intressen som driver skolor. Aktiebolag har som främsta syfte att skaffa vinster till sina aktieägare. Mängder av skolor drivs och startas som aktiebolag. Utdelningen blir i många fall riklig.

Det är här jag menar att ett kardinalfel begåtts av lagstiftare. Hur kan man låta skattepengar generera vinster till privatpersoner. Skolpengar ska gå till att driva skolor. Inte göda aktieägare.

Att skolor måste drivas med viss vinstmarginal förstår nog var och en. Men vinsten borde väl i rimlighetens namn gå åter in i verksamheten. Skolpengen ska följa eleven heter det. Men bara till viss del tydligen. Här finns ett hål i lagtexten som borde täppas till.

Det finns organisationsformer som automatiskt låter vinster gå tillbaka in i verksamheterna. Stiftelser är ett exempel. Föräldrakooperativ ett annat.

Personligen tycker jag det är på tiden att få en debatt i ämnet. På tok för lång tid har gått där personliga vinstintressen tillåtits råda. Det finns redan "aktiebolagsjättar" som driver skolor. Och dom blir allt större.

Varje krona som blir över borde väl komma elever tillgodo isället för att hamna i skolägens fickor?

Vidar Jansson

I skolan lär vi oss språkets regler. Vi lär oss att skriva och att tala rätt.

Utanför skolan florerar ett annat språk. Fullt av felaktigheter.

Tidningarna är värst. Ordet "att" utelämnas allt oftare. Uttryck som "han kommer gå" eller "vi kommer göra", "kommunen kommer spara" syns allt oftare. Speciellt i rubriker.

I skolan får eleverna lära sig att använda ordet "att". Utanför skolan florerar felaktigheter. Det är förvirrande för eleverna. Vad är det för fel på att använda rätt uttryck?

Andra vanliga fel är att man till exempel säger "han är äldre än mej". Det rätta uttrycket är: "han är äldre än jag" (en förkortning av "han är äldre än jag är"). I skolan lärs det rätta ut. Varför vinnlägger vi oss inte om att vårda vårt språk? Svenska språket är vackert. Och melodiskt enligt många utländska bedömare. Varför då inte vårda vårt eget språk så att den uppväxande

generationen känner igen sig och fortsätter att vårda språket?

Åter till tidningsvärlden. Rubriker är det första man får syn på. Kanske också det enda man läser av en artikel. Det är viktigt att dessa inte innehåller språkliga felaktigheter.

Vidar Jansson

Söderköpings
Djurklinik
ARTROKLINIKEN

Leg. vet. Krister Julinder
0121-10065

www.animalartroclinic.se
animalartroclinic@telia.com

Detta nummer av lilla tidningen är till stor del tillägnat en av vår stads största händelser under året - Söderköpings Gästabud.

Det är med stor glädje vi kan tacka alla de som möjliggör detta evenemang: mängder av ideellt arbetande entusiaster, företagare, organisationer och vår kommun.

Med detta nummer av tidningen i hand, har du ett fullständigt program över alla händelser under Gästabudet - timme för timme.

Besök Gästabudet. Upplev det. Ta del av många aktiviteter. Det blir ett minne för livet.

VJ

**Biljetter till föreställningar kan köpas på:
Turistbyrån, Korps, Bokhandeln & Kanalbåtiqven**

Bakgrund

Söderköpings Gästabud skapades 2006 på initiativ av Stads kärnan i Söderköping ekonomiska förening i samarbete med Korps Hantverksbod och Svenska kyrkan/Gröna draken.

Idag är Stads kärneföreningen och Söderköpings kommun huvudmän för arrangemanget men genomförs helt av ideella krafter som omfattar ca 250 personer.

Syftet är att skapa ett årligt återkommande historiskt arrangemang i Söderköping med fokus på vikinga- och medeltid genom att erbjuda upplevelser och aktiviteter med hög kvalitet för en bred målgrupp. Invånare och besökande ska uppleva arrangemanget spännande och roligt samt öka kunskapen och intresset för de tidigare tidsepoker som historiskt präglat vår region och vårt liv i dag. Projektet engagerar många personer från olika håll, bland andra kommunens turist- och kulturverksamhet och näringslivet.

Första årets Gästabud var grundtanken att arrangera en liten marknad med gyckleri och prova på aktiviteter. Den utökades under

planeringsfasen med nya idéer som guidningar, föreläsningar, matgille, tornerspel och mycket mer för att till slut bli ett större arrangemang för en bred publik.

Efter avslutat arrangemang konstaterades att Gästabudet hade fallit ut mycket väl. Utvärderingen byggde på den återkoppling som kom från medverkande, publik och artister vilket resulterade i beslut om att utveckla och genomföra ett Söderköpings Gästabud även 2007.

Till 2007 års gästabud utvecklades arrangemangets organisation och innehåll. Medeltida bröllop, medeltida Spa/bad, mode, dans och fler stämningshöjande sällskap blev några nya ingredienser. Engagemanget från näringslivet, volontärer, svenska kyrkan och andra aktörer ökade markant och utvärderingen av 2007 års Gästabud visade även detta år vara mycket lyckat och uppskattat.

Söderköpings Gästabud 2008 genomfördes med gott resultat och blev det gästabud i ordningen

som erkände arrangemanget inför framtiden.

Inför detta år 2009, förstärker arrangemanget ytterligare sitt musikalisk utbud i form av en musikfestival i medeltida musik och sång.

Söderköpings Gästabud är viktigt för staden på många sätt. Genom att det ligger i september månad, förlänger vi sommarsäsongen för många av våra näringsidkare.

Genom den stora attraktionskraft som medeltida festivaler har, får vi många besökare som tidigare inte upptäckt vår fina stad.

Vår ambition är att både skapa en medeltida festival och att visa upp Söderköping från sin bästa sida, med öppna butiker, restauranger och ett strålande folkli.

Vi vill att fler ska komma tillbaka hit och turista vid fler tillfällen, säger Marie-Louise Fyhr, marknads koordinatör för Stads kärnan i Söderköping.

Program timme för timme

Torsdagen den 10 september

Kl 20.00 **Konsert**
S:t Laurentii kyrka. Camerata Aboensis från Finland
Festivalinviqning kommunfullmäktiges ordf. Inga-Lill Östlund.

Freidagen den 11 september

Stadens handlare och krögare håller öppet med olika erbjudanden.

Kl 13.00 – 18.00 **Stadshistoriska museet**
Kyrkparken. S:t Ragnhilds Gille visar utställningar om stadens historia.

Kl 13.00-15.00 **Workshop sång och spel; Piae Cantiones**
Brunnskyrkan. Anmälan senast 23/8 till 0142-106 13.

Kl 16.00 – 17.30 **Workshop**
Korps, Bielkegatan. Sätta upp och väva brickband. Anmälan hos Korps.

Kl 16.00 – 18.00 **Prova-på hantverk**
Korps, Bielkegatan. För barn o vuxna.

Kl 16.00 - 19.00 **Prova-på ridning för barn**
Brunnsparken. Prova att vara riddare och rid på islandshästar.

Kl 16.00 – 21.00 **Medeltida marknaden öppnar**
Kyrkparken. Marknad med hantverk, mat och dryck.

Kl 16.00 – 21.00 **Läger och hantverk**
Korps, Bielkegatan. Medeltida hantverkare i och utanför butiken.

Kl 16.00 **Medeltida lekar**
Kyrkparken. Lekar för barn och vuxna. Pågår till skymning.

Kl 16.00 **Vikingaläger**
Kanalhamnen. Tält, hantverk och prova-på-aktiviteter.

Kl 17.00 **Föredrag**
S:t Laurentii kyrka. Karin Strinnholm Lagergren om handskriften Missale Scarense.

Kl 17.00 **Medeltidsmusik**
Kyrkparken. Medeltidsensemblen Patrask.

Kl 17.30 **Historiska eskapader**
Kyrkparken. Utbrytarkungen och gycklaren Arkadia.

Kl 18.00 **Inviqning Söderköpings Gästabud**
Kyrkparken. Gästabudet öppnar med underhållning av gycklargruppen Trix och medeltidsensemblen Patrask. Därefter riddarkortege till tornerskådespelet, eskorterad av gatumusikanterna Zekes Söner.

Kl 18.00 **Bågsytte**
Brunnsparken. Prova att skjuta med den medeltida långbågen. Pågår till skymning.

Kl 18.00 – 20.00 **Förhandsvisning medeltida kläder**
Korps, Bielkegatan. Inför modevisning lördag och söndag. Få tips om den egna dräkten.

Kl 18.30 – 20.00 **Workshop**
Korps, Bielkegatan. Vävning av brickband. Anmälan hos Korps.

Kl 19.00 **Tornerspel och skådespel**
Brunnsparken. Spännande saga om Ramunderbergets hemlighet med riddar Lord Severin Unicorn och hans riddarsällskap. Entré 25 kr/barn, 50 kr/vuxen.

Kl 18.45 **Medeltidsmusik**
Kanalhamnen. Folkmusikgruppen Garizim.

Kl 19.00 **Historiskt spel**
Hospitalsgatan. Medeltidsrapsodi 2 med Teater Sythercopie.

Kl 19.00 **Historiska eskapader**
Fiskartorget. Utbrytarkungen och gycklaren Arkadia.

Kl 19.45 **Medeltidsmusik**
Kanalhamnen. Folkmusikgruppen Garizim.

Kl 19.30 **Medeltida mat**
Brunnsparken. Stekaren erbjuder en medeltida 7-rätters buffé.

Kl 20.00 **Konsert**
S:t Laurentii kyrka. Svenska ensemblen Gemma, sånger ur Skaramissalet-Missale Scarense.

Kl 20.00 **Eld och gycklarshow med gruppen Mareld**
Korps, Bielkegatan. Gyckleri och galna upptåg.

Kl 20.30 **Historiska eskapader**
Kyrkparken. Utbrytarkungen och gycklaren Arkadia.

Kl 21.00 **Medeltidsmusik**
Kanalhamnen. Folkmusikgruppen Garizim.

Kl 21.00 **Zophie´s eldshow**
Kanalhamnen. Gymnastisk eldshow.

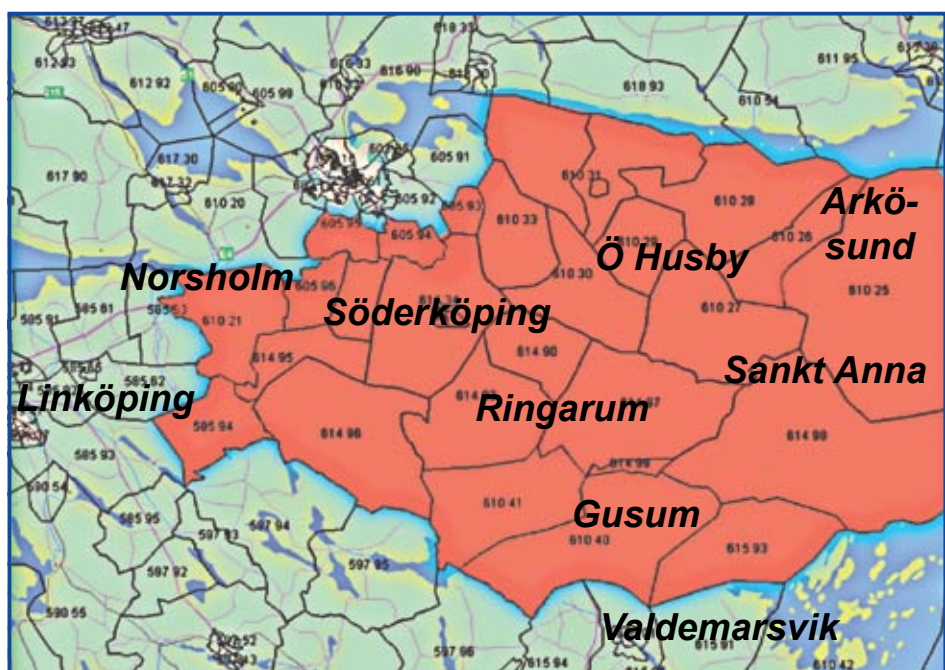
Kl 22.00 **Eldshow- FairyTales**
Brunnsparken. Storslagen show! Rök, eld och sprakande gnistor med gycklargruppen Trix. Medeltidsensemblen Patrask medverkar. Entré 20 kr.

Alla hushåll inom de röda områdena får lilla tidningen - gratis med posten

Tipsa gärna tidningen om reportage eller om något du tycker är märkligt eller bra inom området

info@lillatidningen.com

0121-42135

Lördagen den 11 september

Stadens handlare och krögare håller öppet med olika erbjudanden.
Hela dagen, Vikingaläger i Kanalhamnen, hantverk, tält och prova-på.

Hela dagen, Gutars Bågskyttar håller läger i Brunnsparken.

Kl 10.00 – 11.30 Workshop
Korps, Bielkegatan. Vävning av brickband. Anmälan hos Korps.

Kl 10.00 – 12.00 Prova-på hantverk
Korps, Bielkegatan. För barn och vuxna.

Kl 10.00 – 19.00 Medeltida marknad
Kyrkparken. Marknad med hantverk, mat och dryck.

Kl 10.00 – 19.00 Medeltida lekar
Kyrkparken. Lekar för barn och vuxna. Ponnyridning för barn.

Kl 10.00 - 19.00 Prova-på ridning för barn
Brunnsparken. Prova att vara riddare och rid på islandshästar.

Kl 10.00 – 19.00 Läger och hantverk
Korps, Bielkegatan. Medeltida hantverkare i och utanför butiken.

Kl 10.00 -20.00 Bågskytte
Brunnsparken. Prova att skjuta med den medeltida långbågen.

Kl 10.30 Historiska eskapader
Kyrkparken. Utbrytarkungen och gycklaren Arkadia.

Kl 10.30 Guidad tur
Rådhusstorget. Guidad tur i medeltida kvarter.

Kl 11.00 – 17.00 Östergötlands länsmuseum & små vetenskapare
Hagatorget. Grävhörna med verkliga fynd, utställning, hantverk.

Kl 11.00 – 16.00 Medeltida Femkamp – Vinn Silverskatten!
Skönbergagatan. Utmana dina vänner på femkamp! Vinnaren av minst

1000 silverkronor koras kl. 16.30.

Kl 11.00 Barnteater; En tiger i medeltiden
Hagatorget. För barn 4-12 år med Urdarteatern. Entré 20 kr.

Kl 11.00 Medeltidsmusik
Kyrkparken. Medeltidsensemblen Patrask.

Kl 11.00 Historiskt spel
Hospitalsgatan. Medeltidsrapsodi 2 med Teater Sythercopie.

Kl 11.00 Gycklarshow med gruppen Mareld
Korps, Bielkegatan. Gyckleri och galna upptåg.

Kl 11.30 Medeltidsmusik
Kyrkparken. Medeltidsbandet Själ.

Kl 11.30 Bågskytteuppvisning
Brunnsparken. Gutars Bågskyttar.

Kl 11.30 Medeltida nycirkus med gycklargruppen Trix
Fiskartorget. För hela familjen.

Kl 11.45 Medeltida sagor
Kyrkparken. Stine Hee berättar för vuxna och barn.

Kl 12.00 Historiska eskapader
Hagatorget. Utbrytarkungen och gycklaren Arkadia.

Kl 12.00 Körkonsert
Brunnskyrkan. Medeltida sånger med kören Halsbandet.

Kl 12.30 Riddarna och folkets kortege
från Kanalhamnen, genom staden till tornerspelet i Brunnsparken.
Gatumusikanterna Žekes Söner eskorterar.

Foto: Fotograf Thomas Pettersson

**SÖDERKÖPINGS
DYKSERVICE**

FORETAGET SOM NÄR BOTTEN

Utför dykupdrag som:
BESIKTNINGAR, KÄTTINGBYTE, MEKANISK
MONTERING, DOKUMENTATION, UNDERVAT-
TENSFOTO I VIDEOFILMNING OCH REPARA-
TION I RENGÖRING AV BÅTAR I FÄRTIG M.M.

FÖR MER INFO WWW.DYKSERVICE.EU
PETER SVENSSON TEL. 0736-264016

**HANDLAR'N
BOTTNA**

Din lokala året-runt-öppna affär
med hemsändnings service

Ombud för Apoteket, Systembolaget, Schenker,
Kassagirot, Svenska spels lotter och Q-star
Tele 0121-40005, fax 0121-40170
e-mail: bottna.lanhandel@gmail.com

**JORDBRUKS
VERKET** Distriktsveterinärerna

Blå Kustens Veterinärstation
Söderköping (SM-området) 0121-12120

**KIRURGI - MEDICIN - FODERRÅDGIVNING
ID-MÄRKNING - ULTRALJUD - VACCINERING
KASTRERING**

Telefontid vard 8 - 9. Jour dygnet runt. Alla djurslag.
Drop in onsdagar 17 - 19 för vaccinering och enklare
åtgärder. I övrigt mottagning efter tidsbeställning.

KI 12.30 – 14.00 Workshop
Korps, Bielkegatan. Vävning av brickband, steg 2. Anmälan hos Korps.

KI 13.00-15.00 Workshop sång medeltida ballader
Församlingshemmet. Anmälan senast 23/8 till 0142-106 13.

KI 13.00-16.00 Medeltid i Örtagården
Skönbergagatan. Visning av medeltida växter samt försäljning. Enkel medeltida meny erbjuds.

KI 13.00 – 18.00 Stadshistoriska museet
Kyrkparken. S:t Ragnhilds Gille visar utställningar om stadens historia.

KI 13.00 Barnteater; *En tiger i medeltiden*
Hagatorget. För barn 4-12 år med Urdarteatern. Entré 20 kr.

KI 13.00 Medeltidsmusik
Kanalhamnen. Folkmusikgruppen Garizim.

KI 13.00 Medeltidsmusik
Skönbergagatan. Medeltidsbandet Själ.

KI 13.00 Mat och hälsa under medeltiden
Korps, Bielkegatan. Föreläsning av Daniel Serra, Dr. i vikinga- och medeltida mat.

KI 13.00 Tornerspel
Brunnsparken. Fartfyllt skådespel med Ridum och tornerspel med riddar Lord Severin Unicorns riddarsällskap. Entré 20 kr/barn, 50 kr/vuxen.

KI 13.30 Medeltidsmusik
Kyrkparken. Gycklargruppen Eldflugor & Odågor.

KI 14.00 Historiskt spel
Hospitalsgatan. Medeltidsrapsodi 2 med Teater Sythercopie.

KI 14.00 Medeltidsmusik
Fiskartorget. Musikgruppen Galtagaldr.

KI 14.00 Medeltidsmusik
Storgatan. Medeltidsbandet Själ.

KI 14.30 Medeltida nycirkus med gycklargruppen Trix.
Kyrkparken. För hela familjen.

KL 14.30 Medeltida sagor
Kyrkparken. Stine Hee berättar för vuxna och barn.

KI 14.30 Körkonsert
Brunnskyrkan. Med kören Halsbandet.

KI 15.00 Medeltidsmusik
Kanalhamnen. Folkmusikgruppen Garizim.

KI 15.00 Medeltidsmusik
Storgatan. Musikgruppen Galtagaldr.

KI 15.00 Bågskyttetävling
Brunnsparken. Yngve Trötts tävling för vuxna.

KI 15.00 Modevisning och gycklarshow
Korps, Bielkegatan. Se och inspireras av vikinga- och medeltidens mode. Visningen avslutas med gycklarshow av gruppen Mareld.

KI 15.30 Guidad tur
Rådhusorget. Guidad tur i medeltida kvarter.

KI 15.30 Medeltidsmusik
Fiskartorget. Gycklargruppen Eldflugor & Odågor.

KI 15.30 Historiska eskapader
Kyrkparken. Utbrytarkungen och gycklaren Arkadia.

KI 16.00 Barnteater; *En tiger i medeltiden*
Hagatorget. För barn 4-12 år med Urdarteatern. Entré 20 kr.

KI 16.00 Konsert och diktläsning
Drothems kyrka. Medeltidsensemblen Modus från Norge framför Douce Dame. Skådespelaren Mats Huddén reciterar dikter.

KI 16.30 Vinnare av silverskatten koras
Skönbergagatan. Riddare korar vinnaren av minst 1000 silverkronor!

KI 16.30 Riddarnas och folkets kortege
från Kanalhamnen, genom staden till tornerspelet i Brunnsparken. Gatumusikanterna Zekes Söner eskorterar.

Husdjur • Trädgård • Stall • Lantbruk

DOGGY
-ALLT DIN HUND BEHÖVER-

Gullviks

KRAFFT

Weibulls

Lantmännen

KI 17.00 **Alltinktur**
Korps, Bielkegatan. Härresande show där gycklaren Arkadia demonstrerar den magiska drycken alltinktur.

KI 17.00 **Tornerskådespel**
Brunnsparken. Spännande saga om Ramunderbergets hemlighet med Riddar Lord Severin Unicorn och hans riddarsällskap. Entré 25 kr/barn, 50 kr/vuxen.

KI 17.00 **Medeltidsmusik**
Fiskartorget. Musikgruppen Galtagaldr.

KI 17.30 **Föreläsning**
Drothems kyrka. Gro Siri Johansen om hövisk kärlek i musik och dikt av Guillelme de Machaut.

KI 17.30 **Medeltidsmusik**
Kyrkparken. Medeltidsensemblen Patrask.

KI 17.30 – 19.00 **Workshop**
Korps, Bielkegatan. Sätta upp och väva brickband. Anmälan hos Korps.

KI 18.00 **Medeltidsmusik**
Fiskartorget. Musikgruppen Galtagaldr.

KI 18.30 **Medeltidsmusik**
Kyrkparken. Medeltidsensemblen Patrask.

KI 18.30 **Medeltidsmusik**
Kanalhamnen. Folkmusikgruppen Garizim.

KI 18.30 **Medeltidsmusik**
Fiskartorget. Gycklargruppen Eldflugor & Odågor.

KI 19.30 **Medeltidsmusik**
Kanalhamnen. Folkusikgruppen Garizim.

KI 20.00 **Gästbudets Gille**
Brunnsparken. Stekaren erbjuder en medeltida 7-rättersbuffé till musik och spex.

KI 20.00 **Konsert**
S:t Laurentii kyrka. Nordiska ensemblen Ulv framför medeltida ballader.

KI 20.30 **Gycklartävling**
Hagatorget. Gycklartävling under ledning av Arkadia.

KI 20.30 **Eldshow**
Kanalhamnen. Eldshow med gycklargruppen Eldflugor & Odågor och medeltidsbandet Själ.

KI 21.30 **Eldshow- FairyTales**
Brunnsparken. Storslagen show! Rök, eld och sprakande gnistor med gycklargruppen Trix. Medeltidsensemblen Patrask medverkar. Entré 20 kr.

Foto: Jan Nilsson

Café Jägmästargården

Lättluncher, Hembakat kaffebröd

Räksmörgåsar i tre olika storlekar på hembakat bröd

31 Okt Spökfika, 8 Nov Farsdagsbakelse

Boka på tel 0761-383156, 0706-185595

Från Söderköping kör mot Klarsjön, följ skylt
Café Jägmästargården

Måndagar stängt. Tis-Fred 10-20, Lörd-Sönd 11-17

Öppet hela året bara lite olika tider

www.cafejagmastargarden.se

VÄLKOMNA!

Eva's Hus

Trend- &
Nageldesign

Titta på dina naglar - Andra gör det

Kom till Eva's Hus och få en nagelbehandling.
Jag både förlänger och förstärker naglar med fransk manikyur eller permanent färg från Bio Sculpture Gel eller Akzéntz.

Varmt välkomna!

Väle, Söderköping Tidsbest: 0708-847008

Marknära bostäder med olika lägen i Söderköping

Kom och upptäck våra trevliga bostadsområden
i Söderköping

Nära centrum men ändå med naturen inpå knuten

 Ramunderstaden
BO DÄR DU VILL LEVA

Telefon 0121-196 00 • Fax 0121-196 29 • Uthyrning 0121-196 02
Hamragatan 3 • Box 78 • 614 22 Söderköping

www.ramunderstaden.se info@ramunderstaden.se

Söndagen den 13 september

Stadens handlare och krögare håller öppet med olika erbjudanden.
Hela dagen, Vikingaläger, i Kanalhamnen med hantverk och prova-på.
Hela dagen, Gutars Bågskyttar håller läger i Brunnsparken.

KI 10.00 – 11.30 **Workshop**
Korps, Bielkegatan. Vävning av brickband steg 2. Anmälan hos Korps.

KI 10.00 – 12.00 **Prova-på hantverk**
Korps, Bielkegatan. För barn och vuxna.

KI 10.00 – 16.00 **Medeltida marknad**
Kyrkparken. Marknad med hantverk, mat och dryck.

KI 10.00 – 16.00 **Medeltida lekar**
Kyrkparken. Lekar för barn och vuxna. Ponnyridning för barn.

KI 10.00 – 16.00 **Prova-på ridning för barn**
Brunnsparken. Var riddare och rid på islandshästar.

KI 10.00 – 16.00 **Bågskytte**
Brunnsparken. Prova att skjuta med den medeltida långbågen.

KI 10.00 – 16.00 **Läger och hantverk**
Korps, Bielkegatan. Medeltida hantverkare i och utanför butiken.

KL 10.30 **Medeltida sagor**
Skönbergagatan. Stine Hee berättar för vuxna och barn.

KI 10.30 **Gycklarshow med gruppen Mareld**
Korps, Bielkegatan. Gyckleri och galna upptåg.

KI 10.45 **Medeltidsmusik**
Kanalhamnen. Folkmusikgruppen Garizim.

KI 11.00-13.30 **Medeltid i Örtagården**
Skönbergagatan. Visning av medeltida växter samt försäljning. Enkel medeltida meny erbjudes.

KI 11.00 – 16.00 **Östergötlands länsmuseum & små vetenskapare**
Hagatorget. Grävhornna med verkliga fynd, utställning, hantverk.

KI 11.00 **Medeltidsinspirerad mäs**
S:t Laurentii kyrka. Gudstjänst, medeltida sång under ledning av Veikko Kiver och Charlotte Svensson.

KI 11.00 **Medeltidsmusik**
Fiskartorget. Gycklargruppen Eldflugor & Odågor.

KI 11.00 **Barnteater; En tiger i medeltiden**
Hagatorget. För barn 4-12 år med Urdarteatern. Entré 20 kr.

KI 11.00 **Kulinariska trender under medeltiden**
Korps, Bielkegatan. Föreläsning av Daniel Serra, Dr. i vikinga- och medeltida mat.

KI 11.00 **Medeltidsmusik**
Skönbergagatan. Medeltidsbandet Själ.

KI 11.30 **Bågskyttetävling**
Brunnsparken. Yngve Trötts tävling för barn.

Bossgårds
BEGRAVNINGSBYRÅ 102 01

Etabl 1876
Prästgatan 6 ; 614 30 SÖDERKÖPING

**Rätt hjulinställning och balans
är mycket god körekonomi
- & härlig komfort på köpet**

Söderköpings nyaste anläggning

Johans

Däckservice AB

Erik Dahlbergsgatan 46 0121-10586
www.dackia.se www.johansdackservice.com

Din Bilverkstad

Service alla bilmärken
Specialité AUDI & VW
Vi utför hjulinställning

Akrediterad släcka 2:or

KI 11.30 Medeltidsmusik
Kyrkparken. Medeltidsensemblen Patrask.

KI 12.00 Medeltida nycirkus med gycklargruppen Trix.
Kyrkparken. För hela familjen.

KL 12.00 Medeltida sagor
Skönbergagatan. Stine Hee berättar för vuxna och barn.

KI 12.00 Medeltidsmusik
Fiskartorget. Gycklargruppen Eldflugor & Odågor.

KI 12.30 Bågsytteuppvisning
Brunnsparken. Gutars Bågskyttar.

KI 12.30 Guidad tur
Rådhusorget. Med Inga-Lill Östlund och Olle Hörfors.

KI 12.30 Modevisning och gycklarshow
Korps, Bielkegatan. Se och inspireras av vikinga- och medeltidens mode. Visningen avslutas med gycklarshow av gruppen Mareld.

KI 13.00 – 18.00 Stadshistoriska museet
Kyrkparken. S:t Ragnhilds Gille visar utställningar om stadens historia.

KI 13.00-15.00 Workshop medeltida fiddla
Församlingshemmet. Anmälan senast 23/8 till 0142-106 13.

KI 13.00 Medeltidsmusik
Kyrkparken. Medeltidsbandet Själ.

KI 13.00 Historiskt spel
Hospitalsgatan. Medeltidsrapsodi 2 med Teater Sythercopie.

KI 13.00 Historiska eskapader
Hagatorget. Utbrytarkungen och gycklaren Arkadia.

KI 13.30 Medeltidsmusik
Kanalhamnen. Folkmusikgruppen Garizim.

KI 13.30 Medeltidsmusik
Kyrkparken. Gycklargruppen Eldflugor & Odågor.

KI 13.30 Riddarnas och folkets kortege
från Kanalhamnen, genom staden till tornerspelet i Brunnsparken.
Gatumusikanterna Zekes Söner erkorterar.

KI 14.00 Barnteater; En tiger i medeltiden
Hagatorget. För barn 4-12 år med Urdarteatern. Entré 20 kr.

KI 14.00 Tornerspel
Brunnsparken. Fartfyllt skådespel med Ridum och tornerspel med riddar Lord Severin Unicorns riddarsällskap.
Entré 25 kr/barn, 50 kr/vuxen.

KI 14.00 Medeltidsmusik
Kyrkparken. Medeltidsensemblen Patrask

KI 14.00 Föredrag om Söderköpings historia
S:t Laurentii församlingshem. Arkeolog Olle Hörfors

KI 14.00 – 15.30 Workshop
Korps, Bielkegatan. Sätta upp o väva brickband. Anmälan hos Korps.

KI 14.30 Historiska eskapader
Kyrkparken. Utbrytarkungen och gycklaren Arkadia.

KI 14.30 Medeltidsmusik
Fiskartorget. Medeltidsbandet Själ.

KI 15.00 Barnteater; En tiger i medeltiden
Hagatorget. För barn 4-12 år med Urdarteatern. Entré 20 kr.

KI 15.00 Historiskt spel
Hospitalsgatan. Medeltidsrapsodi 2 med Teater Sythercopie.

KI 15.30 Medeltidsmusik
Kyrkparken. Medeltidsbandet Själ.

KI 16.00 Marknad och aktiviteter stänger
Knallar och annat pack lastar sina droskor
för den mödosamma färden hem.

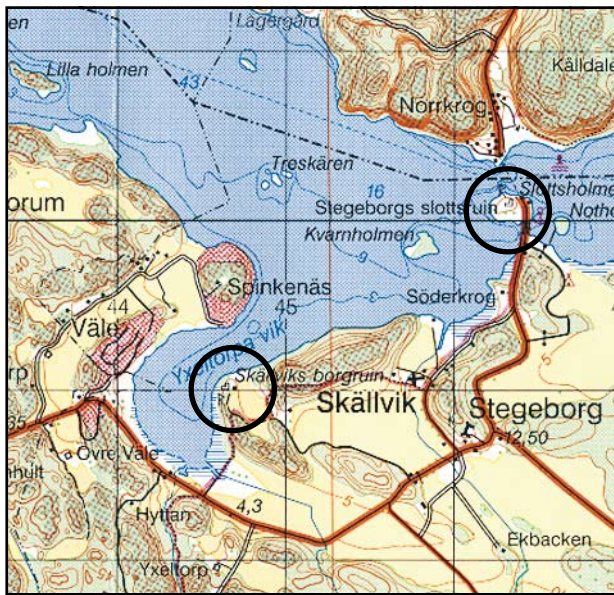
Med reservation för ev ändringar

Skällviks borg och Stegeborg

- två medeltida borgar

- bara några kilometer från varandra

Båda bevakade inloppet mot Söderköping

Bara ett par kilometer sydväst om borgen Stegeborg ligger ruinen av den första borgen i området. Borgen heter Skällviks borg och ligger högt på en udde öste om Yxeltorpsviken.

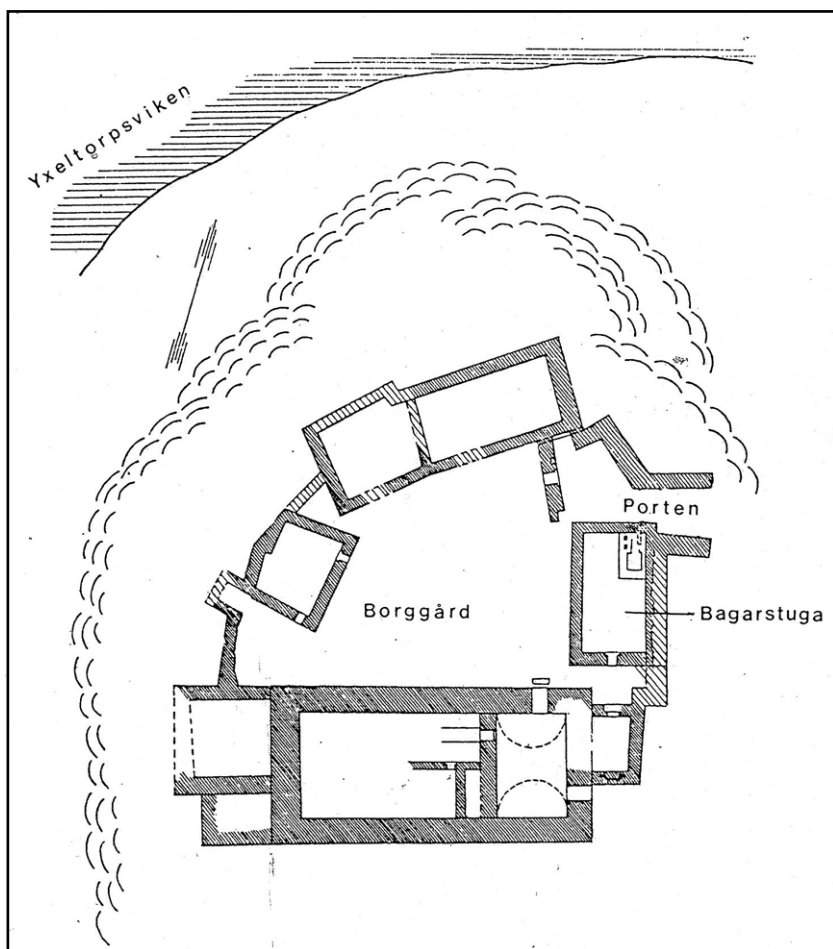
Genom åren har den omväxlande ägts av Folkungaättens/Bjälboättens Kungar och Biskopar. Ja kung Magnus till och med pantsatte borgen.

Redan på 1200-talet fanns borgen, som också kallas för Biskopsborgen. Mer om det nedan. Man anser att denna första borg hade ett fäste (en förborg) på den plats nuvarande Stegeborg ligger. Därifrån kunde man kontrollera sjöfarten till Söderköping. Förborgen var försvar mot önskad trafik. Handelsmän med sina koggar släpptes in till den betydelsefulla handelsstaden Söderköping.

Att det varit en betydelsefull borg kan vi förstå när vi läser att 1333, på hösten, vistades där i väl en månad kung Magnus Eriksson tillsammans med Riksråden och hertiginnan Ingeborg av Halland och Samsö. I brev som kungen skriver framkom att Biskop Karl i Linköping under sin tid lät uppföra byggnader där.

Borgens huvudbyggnad hade 2 meter tjocka väggar. Den var uppförd i minst 2 våningar och sannolikt med ändå fler våningar ovanpå stenbyggnaden. I porttornet

Skällviks borg ägdes främst av Linköpingsbiskopar.

1902 gjordes en utgrävning. Den blev ofullständigt gjord. Stora delar av borgen återstår ännu att undersöka.

Bilden ovan är tagen av bortgångne fotografen på Korren - Per-Arne Nyhlén. Bilden visar att borgruinen är rensad från växtlighet. Så är det inte i dag.

Anmärkning: Under medeltiden var det sannolikt vatten överallt där det numera är vass, som på denna bild.

fanns fallgaller.

Möjligen har Digerdöden drabbat borgen. Efter 1350 försvann borgen in i historiens töcken. Dess storhetstid var slut.

Samtidigt som Skällviks borgs ställning blir svagare växer sig Stegeborg allt starkare. Stegeborg kom att främst bli en kungaborg. Johan III, Gustav Vasas son, föddes på Stegeborg. De flesta av oss känner också till striderna som kom att utkämpas mellan Gustav Vasas söner. För att inte glömma striden om svenska kronan mellan Hertig Karl och Sigismund. Allt under 1500-talets senare decenium. Härvid har Stegeborg stor betydelse.

Det är unikt att två borgar ligger så nära varandra. Att Stegeborg blivit ett intressant turistmål är inte att undra på - dess läge på

en holme mitt i inloppet till Söderköping. Borgen är framträdande och ganska stor. Att Skällviks borg inte uppmärksammats mer kan bero på att den inte är tillgänglig. Inte ens från sjösidan uppmärksammar man borgen om man inte vet exakt var den ligger. Ingenstans finns vägvisning eller upplysning - förutom en pytteliten skylt när man är framme.

Det kanske är lämpligt med en liten parentes här också. I Skällviks kyrka förvaras en "Biskopsstol" som påstås härröra från Skällviks borg. Det skulle vara intressant med en datering av stolen. - Eller kanske inte förresten. Det är ju spännande med något som är lite dunkelt.

Skällviks borgruin förfaller i "rasande" snabb takt. Inget görs för att bevara borgen ens i det skick den

nu befinner sig i. Träd och buskar växer på murarna som enkelt sprängs sönder av växande rötter och frostsprängningar. För varje år som går faller den än mer sönder.

Jag kan inte låta bli att ta jämförelser med intresset att bevara och restaurera borgar i Tyskland. Vart man än kommer är borgar under restaurering. De sköts. Man kan knappast se en borg utan byggnadsställningar i något hörn. Stora skyltar meddelar att restaureringen genomförs med hjälp av EU-medel. Har någon sett ett liknande initiativ i Sverige?

För några år sedan talade jag med företrädare hos Länsmuséet om Skällviks borg. Jag undrade om de visste vad som hände, och om det skulle gå att hindra förfallet. Svaret blev något förbluffande om ändå inte

Bilden visar en av murresterna på Skällviks borg. Lägg märke till läget på borgen - kontakt med Stegeborg och koll över inloppet till Slätbaken. Nedanför träden på bilden har man funnit rester av en hamnanläggning.

oväntat: "Den kanske är bäst som en stenhög..."

Det tycker sannerligen inte jag. Men jag kan förstå att kulturvårdare utan pengar svarar så.

Om det är fler än jag som anser att något borde göras för att i första hand rädda borgen från fortsatt förfall, så hör gärna av er med ett mail eller en telefonsignal.

Det finns egentligen många som borde vara intresserade. Både en-

skilda, föreningar och organisationer. Kanske det även ligger i kommunens intresse.

Möjligen behövs ett kraftigt initiativ för att rädda denna historiskt intressanta plats. Borgen är förhållandevis liten. Greppbar. Det borde gå....

Tänk om den någon gång i framtiden kunde bli en sevärdhet...

Återkommer i ärendet i Jul-numret av tidningen.

vidarjansson@telia.com

0121-42135 (även telefonsvar)

Ett stort tack till Viola Edström på Länsmuséet i Linköping. Genom kontakt med Viola har jag fått underlag och äldre bilder till denna artikel.

Vidar Jansson

Fästet Stegeborg från väster. Båda beskrivna borgarna antyder för oss hur betydelsefulla våra trakter en gång varit.

Borgruinen förstörs kontinuerligt genom frost- och vegetationssprängning.

Skarvsituationen i vår skärgård

För den som rör sig i skärgården är det uppenbart. Skarvarna är många. Dom finns numera över hela skärgården - flygande eller sittande på platser där andra fågelarter tidigare varit relativt ensamma.

Att naturvårdande organ vill behålla skarven är givetvis inget fel. Den har sitt berättigande. Det är vad den åstadkommer som är problemet. Fiskenäringen lider skada. Öar och kobbar ödeläggs. Vegetationen dör.

Det ger ett spöklikt och obehagligt intryck.

Vår vackra skärgård hotas om skarven tillåts etablera sig på allt fler öar, kobbar och skär

Vidar Jansson

Öarna och skären i artikeln är bara några exempel på skarvens utbredning. Platserna ligger klart utanför de öar som i publikationer anges som skarvens område.

Polisen försöker att få till en dialog med ansvariga på kommunen rörande "skyltraseriet"

...men inget händer!

För ett år sedan skrev lilla tidningen om många märkligt uppsatta trafik hinder och skyltar i Söderköping. Tillsammans med Söderköpings polisman Bo Magnusson, har tidningen därefter belyst situationen med alla vägmärken, avsmalningar, bular och farthinder i vår stad. Många har hört av sig och ansett att något behöver göras åt "skyltraseriet". Ingen har tyckt att

situationen är bra som den är.

Polisen har talat med ansvariga på kommunen. Men inget händer. Det är dödligt från kommunens sida.

Jag kan förstå att skyltarna är uppsatta med gott uppsåt. Men varför förekommer inget samråd med polisen? Är inte ett samråd i högsta grad angeläget? Tydligen

inte, för polisen hålls utanför. Inga ändringar görs.

Att inte bry sig om andras åsikter kallades förr för högmod. Kan det sitta personer i ansvarfulla ställningar med de egenskaperna? - Dessutom avlönade med våra skatte-medel...

Skyltraseriet är allvarligt inte minst ur den synpunkten att det förekommer

som ymnigast i den del av vår stad som är "skyddad". Delen mellan E22 och Kanalen. Kommunen har synpunkter på allt som andra ska sätta upp eller ändra i området. Men helt okritiskt sätter den upp skyltar utan en tanke på om de passar in i miljön eller är nödvändiga. På många ställen är det så många skyltar att man behöver stanna för att kunna läsa och ta till sig skyltarnas

innehåll.

Det är på tiden med en revision!

Hela situationen behöver gås igenom. Onödigt ska bort. Mycket av det som oundgängligen måste vara kvar behöver omarbetas och omplaceras.

Vår stad ska ha en vacker och tilltalande framtoning. Vi har en underbar småstadsmiljö att värna om. "Okänsligt" utformade och placerade skyltar hör inte hemma i den miljön.

Vidar Jansson

Annonsera gratis på

Här finner du kanske också vad du söker

Allt inom Byggnads

0768-480102

Tegeltak - Ställning
Måleri - Snickeri
mm

Text och foto :Yvonne Bäckstedt

Resa till Brasilien 24/12-08—22/1-09

Del 2

Pantanal världens största våtmark ligger i västra Brasilien och gränsar till Bolivia och Paraguay den upptar en yta om 210 000 km², stort som halva Sverige.

Här lever tusentals fåglar, kräldjur, däggdjur, insekter och växter, miljontals boskap och några få tusen människor.

I norr ligger Mato Grossos väldiga högplatå 360 m.ö.h.

Tillsammans med Paraguayfloden förser högplatån Pantanal med stora mängder vatten. Den lilla nivåskillnaden och det stora avståndet mellan Pantanal och havet gör att avrinningen går mycket långsamt. En gång per år översvämmas savannen och detta ger upphov till en explosion djur och växter.

Det finns bara en väg norrifrån som går in i Pantanal, Transpanteira road, man åker från staden Cuiba via Pocone cirka 20 mil rakt in i våtmarken. Det är en skumpig färd som kräver lastbil eller jeep. Första delen kantas av väldiga betesmarker, efterhand blir det allt tätare vegetation med många rovfåglar och gamar som spanar från trädkronorna. Vattensamlingarna är täckta med vattenhyacinter och andra grönväxter. Här och var tittar det upp ett öga tillhörande en vaksam kajman. Kolibrier bygger sina bon på en kvist och cardinalfågeln letar mat åt sina ungar. Om man står stilla en stund ser man hur det sjuder av liv i varenda buske.

Det finns några få boningshus längs vägen, där bor farmare och hästkarlar med sina familjer. Cavalio pantaneiros som hästkarlarna heter här är fantastiskt skickliga ryttare och deras hästar bär sadlar och tränas av buffelskinn.

Som gäst bor man i gästhus (lodger). Det är enkel standard men rent och maten är god. Det serveras alltid buffet med kött, fisk, kyckling och sallader. Bönor och ris är obligatoriskt.

Brödet är sött eller mycket sött. Brasilien är sockrets land.

Runt lodgen finner man djurlivet direkt utanför dörren. Ljudet av naturen är en fantastisk symfoni bestående av hyacin taror (världens största papegoja), caracaras, tusentals grodor och vrålapornas sång i bakgrunden. Kapivarerna

är nog det vanligaste djuret här. Namnet kapivar betyder "herre över gräset" och de går i trädgården och betar tillsammans med sina ungar. Kapivaren är världens största gnagare den kan väga runt 80 kilo. Dussinet kajmaner håller till i vattensamlingen bakom huset. Kajmanen är en sötvattenkrokodil som kan bli fyra meter lång, då och då ger de ifrån sig ett dovt rytande som är mycket kraftigt och hörs flera kilometer. Jaburistorkarna letar föda lite längre bort. Jaburin är en av de största storkarna som finns den blir cirka 140 cm hög och har en mycket kraftig sabelformad näbb som de skickligt använder när de fiskar pirayor i flodkanterna.

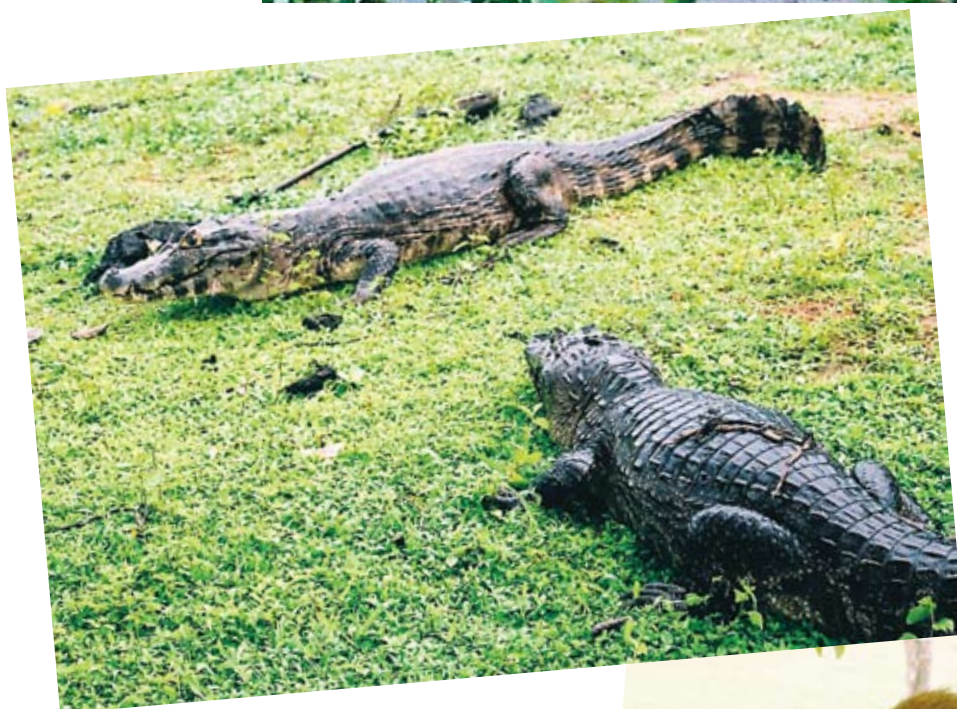
Vid större vattensamlingar kan man se hjordar med vattenbufflar som svalkar sig under dagens heta timmar.

Klimatet här är mycket varmt och fuktigt, det är som att bada bastu hela tiden. Temperaturen ligger runt 35 grader och luftfuktigheten är cirka 80-90%. Vi dricker litervis med vatten och svetten gör kläderna obekvämt våta men vad gör man inte för att få bra bilder..!

Pantanal är ett orört paradiset för djurintresserade och fågelskådare, mycket mindre känt än Amazonas.

Den svenska författaren och naturfilmaren Arne Sucksdorff bodde i Pantanal i många år. Hans liv och äventyr här finns skildrat i boken "Ett hem på jorden".

Text och foto: Yvonne Bäckstedt

Sports Arena på Fixområdet utmanar med nya satsningar

Tvåmannalag med åskådare

Boka Julbord & Bowling

SPORTS GYM

Månadskort 299:- student 199:-
Årskort 3000:- / 10 kort 399:-
NYHET Pass, Core, Pump.
Afrikansk dans börjar i höst

SPORTSBAREN visar alla
höjdpunkter i höst

0121-197 70

www.sportsarena.se

FIFA-turneringen på storbildsTV i våras blev en dundersuccé. Då spelade 16 stycken tvåmannalag mot varandra. Det hela är ett datorspel (PS3) där fotbollslag står mot varandra. Sports har två monitorer och en storbildsTV för turneringen. Tre lag (6 personer) spelar samtidigt. De andra lagen ser på (det är kul), bowlar, dricker, äter eller gör något annat av Sports utbud av aktiviteter – umgås och har trevligt helt enkelt. Man spelar turneringar på fredagar - eftermiddag & kväll.

I höst blir det möjligt för

24 lag att spela. Intresset är stort. Några platser finns kvar ännu.

I höst blir det också en ny klubb på Sports. En Bowlingklubb för division-3-spel. Spelet började den 5 september. Michael Rask anser att det är mycket viktigt att få med ungdomar. Därför görs en satsning på just ungdomar via Svenska Bowlingförbundet, så att ungdomar ska kunna få spela nästan gratis några dagar i veckan. Han har ser gärna ett samarbete med idrottslärare på skolor. Det hela är ett försök att tillmötesgå Riksidrottsförbundets

Idrottslyft. Ungdomar ska få möjlighet att ”prova på” för att sedan gå vidare i föreningssammanhang.

Under hösten blir det även möjligt att spela biljard och dart på Sports. Några vill dra igång Korp.

Det har blivit populärt med barnkalas på Sports också. Barn spelar bowling & putting i golf. Det är rundvandring bakom maskinerna också. Och hamburgare med läsk & glass - naturligtvis.

Sports bygger också ut lekrum och installerar hoppborg.

Gymmet utvidgas med träningspass med instruktörer, iordningställer rum för massörer, sjukgymnast, naprapat & nagelteknolog. Allt för att möta den stora efterfrågan på reabhjälper.

Vidar Jansson

Braskens Krog

4-års Jubileumserbjudande
1 pizza halva priset & 1 pizza gratis

Gäller 1/kund

0121-15048

1/2 pr

Gratis

FIX PUNKTENS SKO & NYCKELSERVICE

Cykelreparationer. Dragkedjor till jackor. Syr båtkapell.

Service på Cyklar

NU 250:- (ord 350:-)

För cyklar ansvaras högst 3 månader

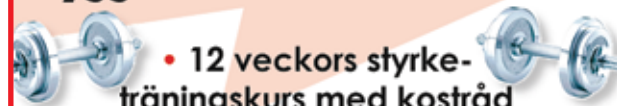
0121-14765

Färskt bröd - Smörgåsar - Glass
Konditorivaror - Servering

0121-139 60

STYRKETRÄNINGSKURS Bygg muskler – bränn fett!!

- 12 veckors styrke-träningskurs med kostråd
- Små grupper med handledare
- Infomöte söndag 20/9 kl 15.00

Anmäl ditt intresse för infomöte till
Träningsverket på tel 0121-142 61
eller via mail: traningsverket@telia.com

Välkomna!

TRÄNINGSVERKET

Mer information på www.traningsverket.com

Medisox Fabriksförsäljning

Vi på Medisox
önskar alla

Trevlig Höst

Rabattkupongen nedan **kan**
kombineras med andra erbjudanden

Vanliga öppettider
måndag - torsdag 8 - 18, fredag 8 - 15

Fixpunkten 0121-15940

10 % mot uppvisande av denna kupong
Gäller tom november 2009

Medisox

En av Sveriges
största tygaffärer

Höstens **NYHETER** hittar du hos oss

Besök vårt **REARUM!**

**Massor med tyger
för 30:-/m**

JOFOTEX
Tiger
SÖDERKÖPING
0121-134 40

Vi har öppet:
Vard 10-18
Lörd 10-14
Sönd 11-15
Välkomna!

www.jofotex.se

**OUTLET
210
REA!!!**

under hela september

Halva OUTLET-PRISET!

Vard 10-19 Lör 10-16 Sön 11-16

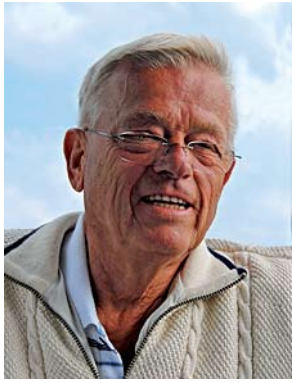
SPEL

Vi har allt inom spel och lotter, även andelsspel på onsdagar och lördagar på tex. V75 och V64, lotto och stryktips. Korv, glass och kaffe finns att förtära under tiden man skrapar vinstlotten eller funderar på vilka hästar du ska ha. Kort, frimärken och tidningar finns också till förfogande eller du kanske behöver fylla på ditt busskort... Välkomna!
Desirée och Per Må-Fr 10-19 LÖ 10-17 SÖ 10-14

www.123minsida.se/spelfix

Somnyfärdigläkareanlände jag i december 1965 till ett snötyngt Söderköping. På fickan hade jag ett kungligt brev på tjänsten som provinsialläkare i stadens inre distrikt. och innanför pannbenet en förvisning om att här skulle jag verka och bo till döddagar, en något ogenomtänkt föresats vid 29 års ålder.

Bengt Axmacher

Söderköping var en angenäm bekantskap. Den smalspåriga järnvägen skulle läggas ner men trafikerades alltjämt av rälsbussar; stationshuset var lyckligt ovetande om att rivning förestod. Trafikljus saknades liksom enkelriktade gator och snabbköp. Men flera speceriaffärer och andra butiker fanns, där man fortfarande handlade över disk. Brunnsliv existerade sommardag, men restaurangen var utkonkurrerad av Stads-hotellens Sara-krog. Villa 2, en grå träkåk i brunsparken, fungerade som flyktingförläggning. Villa 3, en ännu större röd träkåk, inväntade på andra sidan storån renovering och ljusare tider. De kom i sinom tid men avbröts av en eldsvåda som inte lämnade en pinne kvar. Göta Kanal hade utöver Juno, Diana och Wilhelm Tham, yrkesmässig trafik av Vieille Montagnes båtar som fraktade malm från Zinkgruvan. Gästhamn för turister fanns ej, men Göta Lantmän tog emot spannmål i sina fyra höga silotorn, som föga anade vilken prydnad de skulle få på sina tak 40 år senare.

Man körde på vänster sida av vägen och många arbetade även lördagar. Söndagsöppet var ett okänt begrepp. Färg-TV låg i startgroparna, och den blivande chefen för medicinalstyrelsen, Bror Rexed, filade på sin önskan att vi skulle säga du till varandra. Det kändes att en ny tid snart skulle göra rent hus med mycket som var vant och ingrott även om ingen hade minsta begrepp om datorer, mobiler eller ens kort-kort mode.

Min mottagning fanns på Erik Dahlbergsgatan 27. Huset finns kvar men adressen är idag Bielkegatan 22. Här huserade jag med mitt mottagningsbiträde Berit. I källaren hade de två distriktssköterskorna Syster Svea och Syster Alice sina lokaler. I Östra Ryd fanns Syster Anna-Greta och i St Anna den legendariska Syster Signe som helst skötte sitt revir som egen hand och efter eget huvud.

Söderköpings epidemisjukhus låg fysiskt kvar bakom nuvarande Hemköp och Djurbergs men var inte i drift. Dess siste läkare, Dr Werner Magnusson, nu bortgången för många år sedan, drev fortfarande en liten privatmottagning i Kastenhof. Dr Olof Wikstrand innehade tjäns-

ten på det yttre distriktet med egna lokaler på Bielkegatan. Han var under långa tider av hälsoskäl inte i tjänst.

På Söderköpings Lasarett, nuvarande Nyströmska skolan, var Mikael Felhender överläkare och där fanns en vårdavdelning samt en av och till fungerande röntgenavdelning med egen läkare.

Min huvudsakliga arbetsuppgift var öppen mottagning. Det innebar att man från kl 0800 på morgonen kunde stiga in och sätta sig i väntrummet, även om jag också hade tidsbeställning som Berit skötte. Tid kunde ofta erhållas samma dag eller i varje fall samma vecka. De som bara kom in fick invänta en lucka. Redan från första dagarna satt ofta representanter för stadens äldre damer runt väntrumsbordet med hattskrällor på skallen och handväskorna stadigtparkerade i knät. Mellankommande karlar uppskattades och fick gärna förtur, det förlängde möjligheterna till skvaller och tid hade man gott om.

Min ungdom kommenterades ofta. Jag var Sveriges yngste provinsialläkare vilket fyllde mig med viss stolthet även om det kändes försmädligt när en voluminös matrona i svart persian högröstat förkunnade att jag inte var mer än 17 år. Jag protesterade och försökte informera om rätta förhållandet men persiandamen envisades med att jag var på pricken lik ett barn barn hon hade – och han var 17 år. Så det så. Att vara yngst i kategorin provinsialläkare var för övrigt en egenskap som jag snart växte ifrån.

Min tjänst hade varit obemannad ett tag, efterfrågan var stor och jag hade ofta upp emot 30 patientbesök på en dag. Även lördagar var mottagningen öppen under förmiddagstimmarna. Telefonen ringde dagarna i ända. På sjukhusen hade man redan börjat med särskilda telefon-tider. Berit tyckte vi kunde försöka införa det men nymodigheten mottogs inte nådigt. Det gick för övrigt fortare att avhandla den receptförnyelse, rådförfrågning eller begäran om

Ny doktor i Söderköping 1965

av Bengt Axmacher

sjukbesök som samtalen brukade handla om, än att ideligen förklara varför patienten skulle ringa igen nästa förmiddag. Att låta en kanske orolig sjukling mötas av en inspelad röst i en telefon-svarare tilltalade mig inte. Ett och annat fall kunde dessutom kräva snabb handläggning för att akut kunna skickas till lasarett. Vi stängde alltså aldrig telefonen. (Det går tydligen bra att göra numera när akutmottagningarna får klara nästan allt utom planerade ingrepp)

En halvdag i veckan utgjorde barnavårdscentral eller mödravård ett av mig uppskattat avbrott. Den verksamheten flyttades i sinom tid till gamla telegrafan vid Ägatan ungefär mittemot Hagatorget. Att passera in genom ett väntrum fyllt till sista plats av tjugotalet barn alltifrån kappsrikande nyfödda upp till tjoande fyraåringar med mödrarna småskrytande om telningarna tillväxt andligen och lekamligen, tillhör mina gladaste minnen, endast överträffat av mödravårdsmottagningarna där förväntansfulla unga kvinnor satt fridfullt sida vid sida med händerna knäppta över svällande bukar vilande på lären.

En gång i månaden besökte jag Storängens vårdhem, däremellan också ålderdomshemmen i Mogata, S:t Anna och Östra Ryd. (Dr Magnusson tog hand om sina jämnåriga på det då nya Birkagården.) Jag ansvarade för flyktingarnas hälsa i Villa 2, en rörande tacksam plikt och var även skolläkare med återkommande klassundersökningar. Det var roligt att se hur barns tandstatus under dessa år mycket påtagligt förändrades till det bättre med de nyss påbörjade fluorskoljningarna. Mindre roligt var en konflikt med en gymnastiklärare som hävdade att det viktiga med gymnastiken var att barnen lärde sig ta i varandra medan jag hävdade att kropps-rörelse var mer angeläget. Jag hade skådat flumpedagogikens entré och året var 1968.

Som tjänsteläkare hade man en rad skyldigheter. Utfärdande av dödsbevis, t ex vid självmord, varsorgligt nog inte särskilt ovanligt. Två n g s i n t a g n i n g a r till mentalvård blev dessbättre bara aktuellt två gånger under mina år. Smittskyddsutredningar vid venerisk sjukdom var stadigt återkommande. Upp i Broby fanns ett hem för skvartiga flickor; tilltufsade tonå-

"Sista rälsbussen"

ringar, ibland bråkiga men oftare roliga, trots trista omständigheter och förvisso sysselsättningskapande för mig.

På kvällarna gjorde jag sjukbesök i hemmen, ett tiotal var vecka. Det förundrar mig än idag att man nu sedan länge finner det lämpligare att sängbundna patienter skall till lasarett. Gemensamma akutmottagningar fanns ännu inte på sjukhusen utan akutfall togs direkt till varje specialavdelning och det förväntades att patienter som krävde lasarettsvård skulle medföra remiss. De fick då fara direkt till den avdelning där de hörde hemma och kunde räknas med att få stanna för vård. Kunde man skötas i hemmet hade jag ansvaret för och man fick ringa mig även i min bostad om så behövdes.

Nödvändiga röntgenundersökningar kunde till stor del göras på lasarettet i Söderköping och väntetiderna var korta. Jag deltog ofta i röntgenronderna för att titta på mina patients bilder.

Året runt kom man med diverse "knutor" och radikaloperation mot nageltrång blev ett populärt ingrepp. Jag var också den som fastställde flertalet graviditeter i sta'n och tog därutöver under flera år s.k. vaginalstryk (cellavskrap från livmodertappen) för profylaktisk bedömning av cancerrisk. Autoklaven gick fullpackad nästan varje kväll.

Sommartid var det en ström av småskador; jag plockade ut metkrokar, sydde sår och grävde ut främmande föremål. I kärmt minne har jag en stor kille som fått in en trästicka, längre och grövre än en blyertspenna, nära handleden genom hela handflatan och en bit upp i långfingret. Handen var som spjälad och fick öppnas ganska brett innan jag fick ut alltihop. Till saken hörde

att han först sökt på annat håll där man "fiskat" genom ingångshålet, fått ut en mindre bit och ansett att allt var ute. På Östgötabanken vid Hagatorget ett par dagar senare återsåg jag oplanerat patienten förevisande "pinnen" för vem som var intresserad och målade min insats i väl ljusa färger.

Under veckorna var jag ständig jour i eget distrikt och var fjärde helg dessutom i Gusum, Vikbolandet och Valdemarsvik.

Veckoarbetstiden under de första åren uppgick regelmässigt till 70 – 75 timmar i veckan. När Dr Lars Engström, välkänd för alla i Söderköping, kom till sta'n och till det yttre distriktet lättade trycket väsentligt.

Det låter som om arbetet var orimligt tungt, men jag uppfattade det aldrig så. Mina kollegor landet runt hade samma plikter, och de var ju nästan alla betydligt äldre. Erfarenhet och kännedom om patienterna fick kompensera för avtagande ork med stigande ålder.

Att ha många patienter medförde att mansnabbt fick rutin och blick för folk och diagnoser. Administration tog inte många minuter i anspråk. Ensamarbete kändes ängsligt i början när ingen bistod med "second opinion", men man vände sig och uteblivna diskussioner sparade onekligen mycket tid. Sjukdomarna var ofta av annat slag än idag, mera enligt läroboken och mindre av typ oro, trötthet och vantrivsel med livet. Man fick ofta uppleva tillfredsställelsen i att patienterna tillfrisknade av insatt behandling. Var man bekant med sin patientkrets gick det bra att skämta och ta en pratstund på gatan om annat än sjukdomar. Jag bär på en rik skatt av glada minnen. Sjukskrivning var en viktig

läkärsyssla. Sjukintyget, idag på 2 A4-sidor och innehållande nästan lika mycket information som journalen, var då en A5-lapp med patientnamn och nummer. Diagnosen kunde utföras oläsligt, den betraktades som patientens och doktors ensak. En rad innehöll första och sista dag för sjukskrivningen och på ett tiotal tomrader kunde intyget vid behov förlängas.

Endast i flagranta fall ifrågasattes doktors sjukskrivning. Tjänstemannaansvar var en realitet och även om syndare fanns så skötte nästan alla läkare sjukskrivningen seriöst och med patientens bästa för ögonen. Idag tycks läkarens första plikt vara att bevaka statens och försäkringskassans intressen.

1971 hade samhällsömsvandlingen hunnit ifatt sjukvården. Läkarna fick fast månadslön och reglerad arbetstid och den s.k. 7-kronorsreformen genomfördes. Distriktsläkarna föstes samman till vårdcentraler. Som jag ser det var detta inledningen till svensk sjukvårds förfall och jag hade mina aningar redan när reformen var aktuell. Flertalet yngre läkare såg till skillnad från mig dock fram emot förändringen med förtjusning.

Våren 1971 lämnade jag min tjänst och övergick till den nystartade företagshälsovården. Mina strävsamma år med Söderköpingsborna var en rolig, minnesvärd och lärrik tid som jag inte skulle vilja vara utan. Jag har inte ångrat mitt beslut att byta bana, men Söderköping och dess invånare kan inte lastas för den saken.

Bengt Axmacher

Sjöfartsstaden Söderköping

av Dag Södling

För en nutida betraktare är det svårt att föreställa sig att Söderköping varit landets tredje hamnstad - större var bara Stockholm och Kalmar. Men det var under medeltiden. Storån var då ett brett vatten-drag kantat av kajer, varumagasin och fraktfartyg från när och fjärran. Hamnen sträckte sig ända upp till Rådhusorget. Magasinen låg tätt sammanpackade med gavlarna mot ån. Från kranbalkarna på husen hängde taljor som man hissade upp fartygens laster med. Fartygslasterna kom från många håll - Gotland, Baltikum, Danzig, Wismar, Lübeck och Nordsjöhamnar. Här möttes handelsmän och sjöfolk och många olika språk surrade i luften. Man kan tänka sig att krogar och härbärgen låg tätt i de trånga gränderna, och att folklivet kunde vara både brokigt och bråkigt.

Östergötland var under medeltiden Sveriges rikaste provinsochomfattadeockså delar av Sörmland, Närke och Småland. Vadstena kloster, biskoparna och stormannasläkter som den Sverkerska- och Bjälboätten bedrev handel i stor skala - exporterade spannmål, smör och hudar från slättbygderna, pälsverk, koppar, järn

och tjära från Finspångs- och Bersbo bergslag och skogsbygderna.

Viktiga importvaror var salt, öl, vin samt kläde och andra lyxvaror till hovet, köpmannaristokratin och adeln. Under medeltiden byggdes ett stort antal kyrkor i länet. Prydnader och dyrbarheter till klostren och många av kyrkorna fraktades till Söderköping på Hansans kölar.

När Hansan, från mitten på 1300- talet, byggde ut sitt handelsimperium, blev

Söderköping en av dess viktigaste handelsplatser. Söderköping var då administrativt centrum för Östanstång, länsdelen öster om Stångån. Hit var länets resurser för vård och omsorg också lokaliserade. Söderköping hade också rättigheten att slå egna mynt, vilket gynnade den blomstrande handeln.

Byteshandeln som tidigare dominerat, fick nu vika för nya betalningsformer i den begynnande kapitalismen.

Söderköpings läge, flera

mil in från skärgården, var egentligen ingen nackdel. Köpstäder vid kusten var ofta utsatta för anfall och plundring av främmande flottor och pirater. Söderköping hade därtill ett effektivt lås i Stegeborgs fästning. De två smala sunden vid Slottsholmen och vid Ettersundet hade pålverk som hinder mot oönskade inkräktare. De äldsta delarna har daterats till tidigt 800-tal, men det antas att det funnits ännu tidigare pålverk där. Stegeborg har fått sitt namn därav - det ursprungliga

namnet är Ståkeborg. Namnformen Ståk återfinns på flera ställen efter ostkusten, det närmaste i Rönö, och är ett danskt ord för farledspärrar.

Fartygen som kantade Söderköpings kajer har sin historia. I skärgården finns namnen på de äldsta skeppstyperna kvar i namn som Bussan, Knarrhamn, Kuggskär och Snäckviken. Längre tillbaka och på medeltiden skeppades handelsvaror, mest i form av bytesvaror, i snäckor och knarrar, en bred, lastdryg variant av vikingaskeppen. De kunde ros med uppemot 20 par åror och seglades med fyrkantiga råsegel. Knarren var en utveckling av snäckan. Den slanka, lätt drivna båttypen syns ha existerat redan vid vår tideräkningens början. Bussan är en mindre lastskuta, rekonstruerad i "Kalmarbåten"- var 12 - 15 m lång och lämpad för kustnära fart.

Lübeckarna introducerade den större och lastdrygare koggan som lastfartyg och med efterföljaren holken ökade godsmängderna och välståndet än mer. Att färdas på vattenlederna var också snabbare och bekvämare än på de primitiva ridstigar som utgjorde transportnätet till lands. Men handelns

utveckling bromsades upp av landhöjningen, och av att Storån grundade upp och omöjliggjorde tyngre sjöfart. Från 1500-talet tog Norrköping över den internationella sjöfarten och Söderköping sjönk så sakta tillbaka till lokalt handelscentrum

För trygg och säker sjöfart in till köpstaden krävdes lotsar och hyggligt utmärkta segelleder. Gustav Vasa skapade den första lotsorganisationen, utifrån det långt äldre bruket med ledsagare och styremän - skärgårdsbönder som vägledde skeppen genom skärgårdarnas grundfyllda vatten. Den urgamla Skutleden, i sen tid omdöpt till Kung Valdemars segelled, sträckte sig från Blekinge uppe efter Ostkusten till Åland, över Finska viken till Reval, nuvarande Tallin. Den första beskrivningen över leden tillkom i samband med den danske kungens erövringskrig i Estland på 1220-talet. Fortfarande i vår tid brukas leden, och farlederna in till Mem och Söderköping är de samma. Men nu är det utflyktsbåtar och Göta Kanalfarare som upprätthåller Söderköpings traditioner som sjöfartsstad.

Dag Södling

"Den husbilstid nu kommer..."

av Benny Möller

- kunde man sjunga här på Munkebrogatan för snart två månader sedan. Kanske glädjas åt sommarens färder neråt Sydeuropa, njuta campinglivet i Aix-en-Provence, Rhendalen eller Split. Eller varför inte en sväng uppåt Bottenviken, där Kalix har haft det varmt och skönt medan Söderköping har spämt upp paraplyerna.

Men vad som är borta och vad som är hemma beror ju som bekant på varifrån man tittar. Självt har jag ingen husbil, men däremot ett hus på Munkebrogatan, som måste målas om lite då och då. Gärna under sommarmånaderna när vårdet tillåter. När jag

då står på min stege har jag en annan synvinkel på husbilarna. Titta, där kommer en körande över bron, åker Munkebrogatan fram och finner att, nähä, här var det stopp. Svär, varför fanns det ingen skylt som upplyser om att det är återvändsgata?*) Vänder, åker tillbaka, över bron, försvinner. Det går sedan en kvart eller en halvtimme, där kommer en ny husbil körande över bron, åker Munkebrogatan fram och finner att, nähä, här var det stopp. Svär, Vänder, åker tillbaka, över bron, försvinner. Det går sedan en kvart eller en halvtimme, där kommer en ny husbil ... osv.

Variant: Där kommer en bil med husvagn, åker fram Munkebrogatan och finner att, nähä, här var det stopp. Vill vända, upptäcker att han inte kan vända med släp, svär, svär igen, håller på, håller på. Försöker till sist lösa problemet genom att köra in på gården vid Magasinet (privat tomt) (stolpen i infarten backades omkull förra året), släphelvetet vill inte svänga åt rätt håll, alternativt viker sig så att bilens bakre kofångare trycks in en liten aning. Svär (svenska språket har för få bra svordomar).

Under tiden kommer en ny bil med husvagn, upptäcker att en annan bil

med husvagn inte klarar av att vända, upptäcker att han måste backa med släp hela Munkebrogatan fram (dvs bak) (parkeringen full, går inte att vända på), svär på engelska (bättre än svenska), efter femton svettiga minuter med husvagnen beskrivande en slalombana kommer han fram till Linköpingsgatan (två andra bilar med husvagn backar bakom honom), försöker få husvagnen runt hörnet till Linköpingsgatan, krockar husvagnen med husknuten,

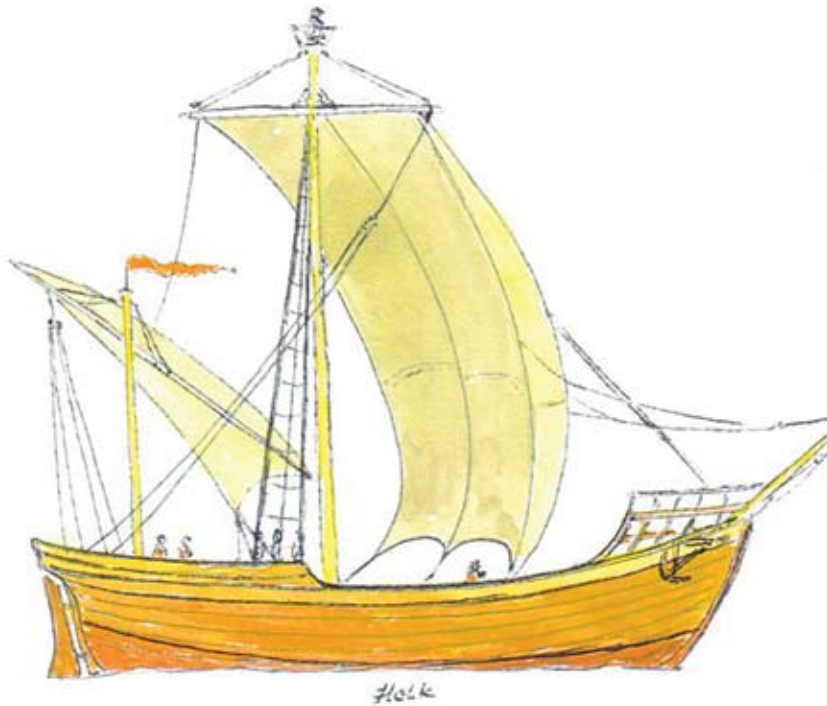
svär (på spanska, jävligt bra svordomar), husknuten krockar tillbaka, backar husknuten runt hörnet till husvagnen (tre andra husvagnar gör upp med varsin husknut), den näst sista husvagnen backar på stegen (den som jag står på), jag tappar hinken med grön linoljefärg ner på taket till den fjärde husvagnen, samtidigt som rundturståget försöker komma in på Linköpingsgatan innan den inspelade guiderösten har hunnit till "Det var det första franciscanerklösteret

som byggdes på svensk fast mark; det hade funnits ett i Visby tidigare..."

Som tur är skall jag måla på gårdssidan nästa sommar.

*) Jo, det finns faktiskt en skylt, men den är placerad så att den knappast syns, och får man ändå syn på den är det så att säga redan för sent.

Benny Möller

Välkommen till min butik
i Söderköping i en mysig
miljö med personlig service
och gratis parkering

Familjens senaste guldkorn Zingo
garanterar att det finns mycket gott
och bra i butiken för hundar & katter och
övriga smådjur

Givetvis får din
fyrbenta vän följa med
in i butiken

månd - fred 10-18
lörd 10-14

Skönbergagatan 3 Söderköping 0121-148 14

Utmana dina vänner på femkamp och tävla om Silberskatten!

Lördagen den 12 september 11-16 på Skönbergagatan

Återigen så bjuder företagen på Skönbergagatan in till Gästabud och arrangerar Femkamp, vi leker och har roligt!! Vi har valt ut lekar och spel som hämtats från medeltida traditioner och vi klär oss naturligtvis tidsenligt och uppmanar våra kunder och gäster att göra detsamma.

Vi öppnar upp våra verksamheter och flyttar ut på gatan – flera jippon och många fina erbjudanden. Medeltida marknad.

En av kämparna vinner vår Silverskatt som är minst 1000 Silverkronor + alla andras insatser som lägges till. Skatten blir bara större ju fler som utmanar någon och tävlar!!

Din insats är 5 silverkronor per person och alltså 10 silverpenningar för varje inlämnad lottsedel med vinnarens namn.

Vill du vinna? Utmana så många du vill på kampen! Utmana varandra i familjen, vänner, arbetskamrater, grannar och var med och LEK!

Varje kamp är en chans- en lottsedel
Vinnarens lott dras ur tunnan vid avslutat spel kl.16 av Gästabudets Riddare.

Grenarna är:

- Fånga äpplen
- Dragkamp med rep
- Hästkokastning
- Pungboll
- Dra Hank

GARNBODEN
Smycken & Annat

Nu utökar vi vårt sortiment med
GARN
från
DROPS

Vi för även Opalgarn.
smycken, olivtvålar,
gratulationskort mm

www.smyckenoannat.se

Skönbergagatan 8 - 61430 Söderköping - 0708557565

GITTAN'S MASSAGE & FRISKVÅRD

Skönbergagatan 8

KLASSISK MASSAGE

FIBROMASSAGE

AUKTORISERAD ANDNINGSTERAPEUT
ENL. LOTORPSMETODEN

Tidsbokning 0709 68 88 59

Välkommen!

Hösterbjudande

50 kr rabatt på valfri behandling i
september & oktober mot uppvisande av
denna kupong

Välkomna till Smått & Sött Barnkläder

Storlekar 40-128. Vi marknadsför
Alfons o Millan och Dirkje
Dopklänningar, body joggingset, klänningar,
mössor, jeans, regnkläder, babyfiltar mm,
Vi har mycket bra priser
Tag med annonsen så får du 10%

Öppet mån-tis-torsdag 14-18, lördag 11-14

Skönbergagatan 13 Söderköping

GALLERI HASSEL SÖDERKÖPING

Utställningar
Stor sortering av konst
Konstnärsmaterial
Kvalitetsinramningar

Skönbergagatan 6 Tel 0121 121 35
www.galleriramoden.com

MÖLLERS
GLAS & PORSLIN
SÖDERKÖPING
Tel 0121 100 36

Medeltid i Brunnsparken

För varje år utökas aktiviteter i Brunnsparken. Nytt för i år är att krogen **Stekaren** erbjuder tidsenlig mat och till kvällen håller krögaren gästabud.

I parken kommer vi även se den riksända cycklargruppen **TriX's eldshower** i samspel med musikensemblen **Patrask**. Anledningen till att eldföreställningarna i år visas i parken är att publicum erbjuds en av de största eldshower någonsin med mycket pyroteknik. Detta kräver att besökarna är på behörigt avstånd vilket kan säkerställas på tornerspelsarenan. För två blyga guldpennningar kan vi beskåda denna makalösa, bejublade och fantastiska föreställning.

Den dubbade **Lord Severin Unicorn** och hans riddarsällskap gästar oss även i år med skådespel och tornerspel. Årets skådespel går i år in i sin sista fas i trilogin om Ramunderbergets hemlighet.

Sagan handlar om de onda krafter som frigjort sig från bergets innandöme och nu möter kungen och hans tappra riddarhär i en slutgiltig strid.

Riddarsällskapet ger även två tornerspelsföreställningar där prov på deras skicklighet till häst och lans visas och där mycket prestige står på spel.

Ridum kommer att inleda tornerspelen i en fartfylld uppvisning på sina härliga islandshästar. Vuxen 50 kr. Barn 25 kr.

Under helgen kan man prova på eller träna bågskytte med medeltida långbåge. Och om man vill, kan man delta i **Yngve Trött's** tävlingar för barn och för vuxna.

Vi gästas även av **Gute bågskytta** från Gotland, som ger två föreställningar.

Vill man däremot prova andra aktiviteter så finns här ridning på Ridums islandshästar. Barnen kan även prova

Nytt märke i butiken! **VILLERVALLA**

Välkomna!
Ann-Christine & Camilla

EVABODEN SÖDERHÖPING

Nybrogatan 9
0121 - 100 08
www.evaboden.se

på hur det känns att till häst och med riddarutrustning, vara riddare en stund. Prova-på aktiviteterna kostar endast en till två guldmünt.

För våra musikaliskt intresserade erbjuds Workshop i medeltida sång och spel i Brunnskyrkan med **Piae Cantiones** samt konserter med kören **Halsbandet**.

Vi ser nu fram mot en härlig helg i ett myller av tält, stekos, eldar, hästar, cycklare, riddare och annat pack i vår medeltida stads lummiga park.

Väl mött!
Anders, Kicki och Ola

Aktivitetsöversikt

Prova-på aktiviteter
Fre. fr. 16 - 19, lör. 10 - 19, sö. 10 - 16

Stekarens Gästabud
fre. 20, lö. 19

Tornerspel & Ridum
lö. 13, sö. 14

Tornerskådespel
fre. 19, lö. 17

Gute bågskytta lö. 11, sö. 12.30

Yngve Trött's bågskyttetävling
Lö. 15 vuxna, sö. 11.30 barn

Workshop i medeltida sång och spel Fre. 13-15
(Föranmälan 0142-10613)

Konsert med kören Halsbandet
Lö.12 samt 14.30

Kaffebönan

Hälsokost - Kaffe - Te - Hudvård

Trött?

Mivitotal - Sveriges mest sålda multivitamin!

1 liter Mivitotal Plus 210:- (ord. Pris 240:-) med bars på köpet!

Skönbergagatan 12, Söderköping
Tel 0121-10043 Vard 10-18, lör 10-14

Hur ser du på ditt jobb?

Rätt typ av arbetsprogressiva glas gör all skillnad på jobbet. Stelhet och trötthet minskar. Dina arbetsdagar blir både mer vilsamma och produktiva. Med vårt kompletta sortiment arbetsprogressiva glas har vi det som passar dina uppgifter.

HOYA
Perfektion på jobbet

Optiker Andersson

Skönbergagatan 7 0121-13120
www.optikerandersson.se

Välkommen in!
Öppet måndagar & torsdagar 9 - 17
Kom gärna in, så bjuder vi på en kopp kaffe!

HÄLSNINGAR MARIE ANDERSSON, FONUS SÖDERKÖPING

FONUS
ÖST

SKÖNBERGAGATAN 11 · TEL 0121-14640 · WWW.FONUSOST.SE

"En tiger i medeltiden" gästbudsteater för de allra minsta

Hagatorget **lördag kl 11, 13 & 16** **söndag kl 11, 14 & 15**

Gästbudet har något för alla åldrar. Om man är kring 3-4 år passar säkert dockteaterföreställningen "En tiger i medeltiden" bra. Det är URDAR-teatern från Stockholm som framför föreställningen i sitt Tulpantält, vackert ljusblått och handmålade med tulpandekorer i grönt, rött, gult, rosa, lila och guld.

Föreställningen handlar om världens bästa cirkus med världens bästa Trollkarl, en Clown och så en Tiger som är duktig på....just ingenting.

En dag försvinner cirkusens trollkarl. Trollade han bort sig själv? Tigern hittar trollkarlens testamente. Där står att han ska ta sig tillbaka till medeltiden och utföra tre uppdrag. Klarar han det kan han bli cirkusens nästa och världens bästa trollkarl. I medeltiden möter han Rädde Riddar Rudolf som är rädd för sin häst, Häxan Svarta Särk med en förfärlig värk och så en stackars Drake som har rövat bort massor av prinsessor, men ingen av prinsessorna vill leka med honom. En fartfylld och rolig familjeföreställning som lockar både barn och vuxna till glada skratt

Urdarteater är under sommaren ett resande teatersällskap som ofta slår läger tillsammans med olika historiska spel, så som 1700-tals veckan i Norrtälje, Skoklosterspelen, medeltidsveckorna i Arboga och Mariefred. Andra platser där de syns är på Djurgården utanför Junibacken, Ulva Kvarns marknad strax utanför Uppsala, Julita museum och vackra Grönsö slott.

Dags att se över
bolån och sparade?

Gå igenom dina lån tillsammans med en
av våra rådgivare.

Vi hjälper dig med ett sparande som
passar dig.

Välkommen till oss!

Handelsbanken

Ågatan 21, Söderköping 0121-15600
www.handelsbanken.se/soderkoping
Öppettider: Måndag & Onsdag 10-16
Tisdag & Torsdag 10-17.30
Fredag 10-15

Nu är det
Höst hos Trend

Klipp ut annonsen och ta med in i en av våra butiker så får du

10%

i rabatt på valfritt plagg
Gäller tom 2009-10-01

Trend Söderköping Karl Knutssonsg 5 Trend Valdemarsvik Storgatan 16

Trend

Kläder - Hemtextil - Presentartiklar

Restaurant & Tapas Bar
la uva
Rådhusorget
www.tapasbar.se
0121-10338

Söderköpings gästbud

live på la uva 18 - 23
Flurfolk Medeltida visör folkrock
Medeltida meny och tapas
Boka bord 0121 10338
Öppettider höst, vinter och vår
Onsdag - lördag från 17
Under gästbudet har vi öppet även luchen
med medeltida mat lördag och söndag

Fotogenlampa
från Karlskrona

Färskinn från
gutefår

Eldkorg
i smide

Sätt guldkant på vardagen
och njut i höstskymningen!

Garvarboden Söderköping

Storgatan 2 Tel 0121 - 10040

www.garvarboden.se

Det lilla varuhuset för presenter, inredning och hantverk

Ditt proffs på vigselringar!

Söderköping
0121-15533

**GULD
MAKERIET**

Storgatan 5
Söderköping

KONFEKTHÖRNAN

Massor

med olika glassar,

konfekter, tidningar

Besök vår välsorterade sport-
fiskeavdelning

Mängder med höstnyheter

Rådhusorget 1 0121-210 57

Bakom Gästabudet

...om rekvisitagruppens arbete...

Rekvisitagruppen på Söderköpings Gästabud har som främsta uppgift att ordna den stämningshöjande dekoreringen, det handlar då om eldkorgar, vimplar, tält mm. Men det krävs även rekvisita för att skapa säkerhet och för att lösa praktiska saker, så som exempelvis skyltning och marknadsföring.

Rekvisitagruppen ser till att den rekvisita som redan finns är hel och fungerar för det kommande Gästabudet. Det gäller att hitta händiga medhjälpare för den som är gruppleddare, för materialet behöver ses över, repareras, anpassas och kompletteras. Arbetet påbörjas redan på

våren då "våra hästar" ska på grönbeta, alltså sättas ut på strategiska platser, för att vid E22 och vid våra torg sprida budskapet om Söderköpings Gästabud till förbipasserande resenärer och turister.

Arbetet måste planeras och dokumenteras för framtiden och alla som arbetar i gruppen ställer upp ideellt. Allt ska tillverkas och lagas, så autentiskt som är praktiskt möjligt, därför kan en del historiska studier behövas. Veckan före Gästabudet börjar smyckningen av staden, då gäller att allt är planerat och finns klart, det är vimplar, skyltar, tält, eldkorgar, facklor och en hel del annat som ska monteras. Under Gästabudsdagarna måste rekvisitan ses över kontinuerligt och om något går sönder måste det snabbt kunna lagas eller tas bort. Efter Gästabudet ska sedan allt tas ner och läggas på lager så att det inför Söderköpings Gästabud 2010 är enkelt vid ett ev. överlämnande.

Att hjälpa till med Söderköpings Gästabud är intressant och utvecklade. Att se Söderköping belyst av facklor och eldar, fullt med besökare som kommer från när och fjärran klädda i historiska kläder, är en fantastisk belöning för alla de timmar som krävs för att genomföra Söderköpings Gästabud.

Välkommen in till oss
så berättar vi vad Nordea
kan erbjuda just dig!

Prästgatan 3
614 21 Söderköping
Tel 0121-24 650
nordea.se

Nordea

Rådhusorget's
Pizzeria

Fullständiga rättigheter

PIZZA-KEBAB-GRILL-SALLAD-GYROS-CHICKEN-FALAFEL

Tel: **102 22**

Öppet 11 - 21
Lunch mån-fred 11 - 14
Välkommen!

Lisas handarbetsbod

Rådhusorget i fd Raskens Foto

Garn - Broderier - Tillbehör

Nya höstgarnen inne!
Anmäl dig till stickkurs!

0121-10426
Öppet Må-fre 12 - 17 Lö 10 - 14

DAM · BARN · HERR

www.carlsonclothes.se

**CARLSON
CLOTHES**

Hagatorget. Mitt i Söderköping. 0121-14133

Slutrea upp till 70%

gäller ej nytt, baskostymer & fest

Vissa doffer & smycken från 100:-

NU är alla nyheterna på ingång

Välkommen in

Dam- & herrboutique Hagatorget Söderköping 0121-13906

Tullan Willén skriver hur som helst

Medelmåttet är rågat

av Tullan Willén

Medel kan vara så mycket. Om jag frågar dig vad du har för medel kanske du svarar med att ange ditt medelbetyg. Men frågan kan ju också gälla vad du använder för botemedel eller läkemedel, kanske drivmedel, livsmedel, läromedel, eller hjälpmedel!

”Medel” i meningen ”genomsnittlig” är ett ord som känns väldigt svenskt, det är så likt vårt ”lagom”. Tänkt bara på Medel Svensson (som alltid är någon annan än jag själv). Sannolikt är han av medelkroppslängd, tillhör medelklassen och har medelinkomst. Förhoppningsvis har han även minst medellivslängd och eventuellt en viss koll på medelvattenståndet vid båtbyggen. På semestern åker han gärna till Medelhavet. En lagom person helt enkelt. Men det behöver inte alls innebära att han är en medelmått.

Okey, jag ska sluta dumma mig, det var ju medeltiden jag tänkte skriva om. Det är ju Gästabad i stan!

Men man får nog inte ta det här med medeltiden för allvarligt.

Jag menar, på det sätt vi

använder den idag. Vi leker medeltid genom att ta fram godbitar som vi tycker verkar festliga nu. Jag är inte säker på att det egentligen var så kul att leva på den riktiga medeltiden. Förresten finns det många människor på jorden även idag som lever i enkla yddor med jordgolv, lagar maten över öppen eld och tvättar kläderna i floden. Ofta är det samma människor som har en undermålig latrinhantering och hög barnadödlighet. Precis som på vår medeltid.

Men strunta i det, låt oss skoja lite och ha trevligt! Det är väl jättebra att det finns ett så levande intresse för historia! Medan vi har kul så lär vi oss massor. Rollspel är en väldigt underskattad inlärningsmetod. Det blir mycket rök och eld, gammalt hantverk, god mat och dryck, skämt och samvaro. Framåt kvällen blir det kallare, och vi dras till gemenskapen runt värmen. Och det blir så lätt att förstå att de där människorna, de som levde för 500 eller 1000 år sen, de var precis som vi! Och varför skulle de inte vara det. Den moderna människorasen har funnits i 200 000 eller 50 000 år,

ROT-AVDRAGET ÄR HÄR

Din värmepump är en investering i ett behagligt liv. Och tack vare de nya reglerna för ROT-avdraget* är det en investering som nu lönar sig ännu snabbare, eftersom du får dra av halva arbetskostnaden vid installation.

På www.thermia.se förklarar vi mer.

Välkommen!

VÄRMEPUMPAR

*ROT-avdraget gäller upp till max 100 000 kronor per år.

Ring oss redan idag!

0121-10 100

Virkesgatan 6 | Söderköping | ror-service.se

Ring till din lokala installatör när det rör värme och vatten

- värmepumpar
- reparation av badrum
- reparationer/reservdelar

0121-10 100

0123-125 30

Besök gärna vår butik och badrumsutställning i Söderköping

• westerbergs • ifö • hansgrohe | axor | paros • macro • fmm • mora • pax • thermia • kickspace •

beroende på hur man ser det, och är likadan både i olika delar av världen och vid olika tidpunkter.

De tyckte om vackra kläder och musik precis som vi, de filosoferade över livet och gjorde uppfinningar och tog hand om varandra. Många av de klokaste idéer och tankar vi har idag har sina uphovsmän på medeltiden. Innomsmäl områden, som naturvetenskapen, har det förstås hänt mycket. Medeltidens spöken och troll är det inte många som tror på nu för tiden. Men vänta nu – vad var det nu igen de gjorde med gamlingarna!

Det får mig att tänka på en annan sak: Varför heter det stenåldern och järnåldern men inte medelåldern? Det måste väl bero på att det ordet är upptaget av något mycket större och viktigare? När ska medelåldern få vara medelpunkten? Varför finns det inte speciella medelåldersveckor, då vi klär ut oss till medelåldersmänniskor och lever medelålderslivet?

Vadå - finns det inte tillräcklig kommersiell attraktionskraft i det?

Medeltiden må ha varit svår för många, men även medelåldern kan vara måttligt rolig! Det handlar om ständigt nya tillkortakommanden. Att gå från full koll i vardagslivet genom medelmåttighet i stadig medeltidning noll. Att höra och se sämre. Att tappa läraaktighet och orienteringsförmåga. Att behöva leta efter mobiltelefonen hela tiden, att gå hemifrån utan nycklar till ytterdörren, att glömma var man parkerade bilen, att komma till banken utan legitimation. Så irriterande! Då känns det att medelmåttet är rågat!

Medelåldern firas inte. Det är som om den inte skulle finnas. Även när jag läser om arternas uppkomst märker jag att medelåldern inte är med. När fåglar väljer partner tittar de bara på tjusiga attribut som vacker fjäderskrud eller fin sång. De bryr sig inte

ett dugg om ifall svärmor duger någonting till. Kan detta vara anledningen till att vi medelåldringar inte är mer förfinade i våra funktioner? Kan det vara så att människoungdomarna borde kollat upp den äldre generationen lite bättre innan de valde vem de ville dela generna med? Fast, nä, riktigt så enkelt är det ju inte. Gener är ju bara en del av arvet vi överför till nästkommande generationer. Vad gäller resten, det som har med kultur och social inläring att göra, så är ju vi medelålders människor oerhört betydelsefulla. Så det så!

Och det finns väl de som vill hävda att Medelåldersveckan – det är ju det vi har hela året!

Tullan Willén

Christina Forsman Levnadsglad och engagerad fotvårdare som gillar att skriva av sig då och då!!!!

När man som jag har förmånen att få skriva i en lokal tidning så är det massor av saker som jag vill berätta om. Det kan vara allt från hur man upplever att människor betar sig till någon reflektion över något samhällsfenomen. Den här sommaren har flera Söderköpingsbor gett mig uppslag om en hel del olika saker som dom tycker att jag skulle kunna ta upp. Så jag har börjat samla ihop ett litet lager av uppslag som jag ska plocka fram under vintern när skrivtorkan kommer. De flesta tycks vilja läsa om vad som händer och sker i Söderköping samt gärna att det blir någon anekdot om någon av stadens profiler.

Söderköping ja... min kära lilla stad. Som blev min hemstad på 70-talet och där jag alltid trivts väldigt bra trots att jag varit borta i nästa två decennier genom min tid i huvudstaden. Men nu är det den lilla staden som gäller för mig. Den lilla idyllen som jag är så

När historien gör sig påmind...!

av Christina Forsman

väldigt förtjust i. När jag skulle flytta hit så beskrev min pappa staden som en småstadsidyll där det fanns en å, en kanal och två torg. Och det är ju faktiskt på dessa ställen som det mesta i stan händer. Hur tråkig skulle inte staden var om inte kanalen fanns och var skulle folket samlas om inte torgen var placerade där dom är och var....ja det finns många "om inte fanns".

Någon sa till mig häromdagen att det pratas om "den medeltida staden" som vi bor i och menade att Söderköping har anor från medeltiden men att det inte görs så mycket för att hålla det medeltida kulturarvet vid liv. Förutom nu när Söderköpings gästbad har varit i gång ett par år. Den här årliga företeelsen är jättespännande tycker jag just för att man får förnimma känslan av svunna tider. Tider som förmodligen var fyllda av umbäranden och elände men kanske ändå en tid när människor levde

sina liv utan den stress och jakt på olika saker som sker idag. Jag har nog en liten romantiserande sida i mig och den brukar komma fram när jag går runt i centrala stan. Jag brukar leka lite med tanken hur det hade varit om jag hade levt för sex-sju hundra år sedan. Hur jag kanske hade sprungit på Munkbrogatan i något ärende eller hur jag hade varit och köpt något krus med dricka i något av stadens utskänkningsställen.

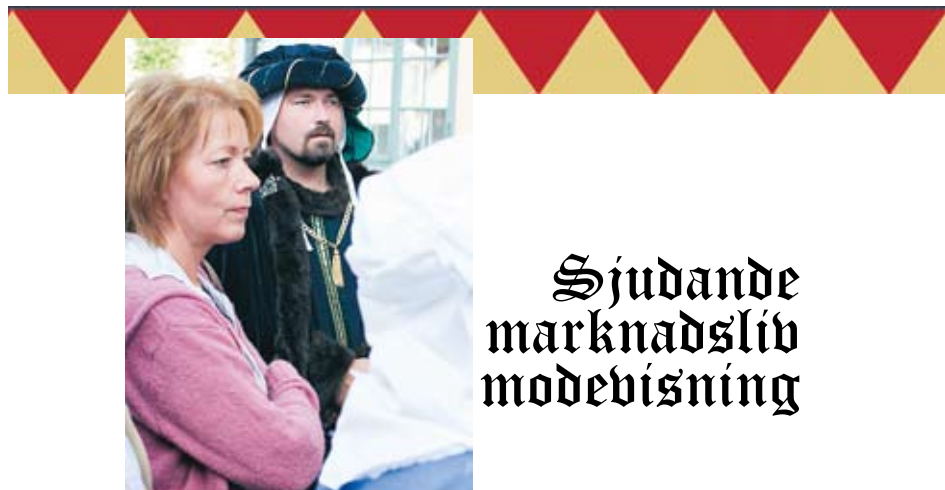
Jag hade säkert precis som idag talat med de personer som sitter vid ån och tar sig en hojt och jag hade säkert gått in till konstnärerna som finns i Rådhusorget och pratat en stund. Livet hade nog tets sig skapligt lika förutom att det kanske hade gått i en annan lunk. Vad vet jag?

Ja min fantasi kan sätta igång hur mycket som helst när jag kommer in i dom banorna. Denna fantasi som får sig ytterligare en skjuts

med hjälp av Söderköpings Gästabud.

Det är en häftig känsla att gå ut på stan i mörkret när det är lite dovt och mörkt och man kan höra den signifikanta musiken som spelas på avstånd. Lite här och var är det facklor och andra eldar som lyser upp och någonstans ifrån hör man röster som skrattar och pratar. Det kan vara att gäng gycklare och akrobater som genomför sin föreställning eller någon dans eller musikgrupp som uppträder. En skön förväntansfull och mysig känsla infinner sig. Så jag vill verkligen delta och visa mitt intresse över denna företeelse som har pågått i par år i vår lilla stad. Så låt den få bli manifesterad fortsättningsvis och bli ett inslag i Söderköpings kulturliv.

Christina Forsman

Sjudande marknadsliv modevisning

För en helg siktar vi på att Söderköpings stad och invånare skall gå tillbaka några hundra år. Vår vision är att stadens invånare ikläder sig vikingatida eller medeltida dräkt och tillsammans smyckar gator, hus och torg för att skapa en historisk stämning. Vi hoppas att alla bidrar till en fantastisk, historiefylld helg med fest, dans och spännande upptåg.

För varje år har vi sett att intresset har ökat och vi tror på ännu mer intresse för varje år som går.

Sjudande marknadsliv i S:t Laurentii kyrkpark

Marknaden i kyrkparken har vuxit sakta men stadigt år för år. Vi som planerar den delen av Gästabudet har med vilje sett till att den inte växer för fort. Vi stävar efter en marknad med höga ambitioner vad gäller tidsenlighet. Det

finns många vikingatida och medeltida marknader där man ser en försäljare med tunika och jeans eller där man säljer coca-cola till den medeltida maten. Här i Söderköping vill vi ta den historiska stämningen ett steg längre.

När man kliver in på marknadsområdet skall man verkligen känna att man kommit in i en svunnen tid. Ett myller av försäljare som prånglar ut sina varor, musikanter som spelar och hantverkare som visar upp sin skicklighet. Vår målsättning är att besökaren inte skall kunna se eller höra något som hör den moderna tiden till. Vi ber därför alla besökare att hjälpa till med detta. Rök inte cigaretter inne på området. Ta på er den finaste historiska dräkten ni har.

Det är tillsammans vi skapar en historisk upplevelse.

Färgsprakande modevisning i historisk anda

Är du osäker på hur du borde klä dig, eller bara eller bara nyfiken och vill veta mer om dräkter och attiraljer under vikinga- och medeltid. Kom då till Korps för att se på modevisningen där. Vi visar dräkter från ca 800-till 1400-talet. Du får lära dig mer om hur dräkten såg ut under olika tidsperioder. Modevisningen ger en inblick i medeltida människans inställning till klädedräktens estetik och sociala roll.

Har du någonsin undrat över vad för slags underkläder man bar, eller varför man hade långa strutar på hättorna och varför kvinnor bar huvudduk. På modevisningen kommer svaren.

Korps

Söderköpings Brunn 14-15 november 2009

Vinet & Chokladen

Mmm... Smaka! Njut! Sov gott!

- hela helgen på anrika Söderköpings Brunn -

Weekendpaket
1 590:- / person

Läs mer på www.vinetchokladen.se eller www.soderkopingsbrunn.se

Unik nordisk festival för medeltida musik

Det finns ingen festival för medeltida musik i Sverige. Underligt, kan man tycka. Medeltidsdagar och marknader finns ju många, men musiken där är oftast bara på gatan och ganska likartad.

Men varför inte göra något åt detta i Söderköping! Här finns ju redan Söderköpings Gästabud, och fina medeltida kyrkor att sjunga i.

Runt Gästabudets stadsfest startade därför förra året en festival för medeltida musik. Det bjöds på konserter, en workshop och en mäsas med medeltida sång. Då var det svenska artister från regionen och från Stockholm som gästade Söderköping.

Detta år har musikfestivalen vuxit. Gränserna har vidgats till den nordiska gemenskapen. Tack vare stöd från Nordisk Kulturfond och Östsam har artister på hög nivå, från Danmark, Norge, Finland och Sverige kunnat bjudas in.

Från torsdag till söndag blir det fyra konserter som kommer att visa på olika sidor och traditioner av den medeltida musiken. Här hörs den kyrkliga, rituella med sånger ur Skaramissalet; ett unikt manuskript från 1100-talet med kyrkosånger som bevarats i Skara.

För att förstå mer av detta och manuskriptets bakgrund, hålls även ett föredrag av forskaren och artisten Karin Strinnholm Lagergren, som också ingår i vokalgruppen Gemma.

Den världsliga musiken hörs som så kallade medeltida ballader, som ensemblen Ulv framför varvat med folkliga kyrkokoraler, men även som sånger med förfinad kärlekslyrik i norska gruppen Modus program. I det senare medverkar även skådespelaren Mats Huddén, erfaren och känd i Östergötland. Han kommer att recitera kärleksdikterna i svensk översättning.

Musik som blandar sakralt och profant finns i den finska gruppen Camerata Aboensis program, ur samlingen "Piae Cantiones". Detta är Nordens äldsta sångbok, som användes i katedralskolan i Åbo redan på 1200-talet.

Den som vill fördjupa sig mer i den medeltida musiken, har möjlighet att delta i någon workshop. Tre sådana ges under festivalen, och leds av konsertartister. Ännu mer kan man lära sig om man deltar i festivalens kurs i sakral vokalmusik. Den leds av svensk-estnisk sångaren Veikko Kiiver, som sjöng i förra årets festival.

Han kommer även att sjunga på den avslutande dagen, då inbjuder Söderköpings församling till en mäsas med mycket sång med medeltida förtecken.

Lars H Johnsson

Vardagar 9:30-18 Lördagar 9-13
malarstudion.se 0121-15070

En gång Beckers-kund alltid Beckers-kund

Beckers Bil är förtroende

- vänd dig till oss för begagnade bilar!

Alltid ett 60-tal väl iordningställda bilar

MRF-an slutna för Din trygghet

Mer än 50 år i branschen

 BEG BILSPECIALISTEN
BECKERS BIL
 Söderköping • www.beckersbil.se • 0121 - 145 45

Vi har manuella diskar för
ost, delikatesser, fisk och kött
Catering för alla tillfällen

Hemköp
Ditt skafferi

Öppet 9-21 alla dagar
Söderköping 0121-196 90 www.hemkop.se

Sveriges största eldshow till gästabudet

Sveriges största eldshow till Gästabudet.

FairyTales kallar Gycklargruppen TRiX sin eldshow som de framför vid två tillfällen under Gästabudet.

Det är deras hitills största show, och visas bara på tre platser i Sverige under året.

Senast gjorde de stor succé inför en femtusahövdad publik under Medeltidsvecka i Visby.

Historien de berättar handlar om en flicka som fastnar i en brinnande värld. Föreställningen är uppbyggd av en mängd elddiscipliner däribland komisk eldfakir, stilfull eldjonglering kombinerad med hisnande akrobatik, gigantiska och brinnande mardrömsmonster, poidans, pyroteknik och mäktiga välkoreograferade stannummer. Själva säger de att föreställningens eldsprutare är en av Sveriges absolut främsta. Och de är många som instämmer i det omdömet!

Medeltida Nycirkus

Under Gästabudet presenterar TRiX också sin Medeltida Nycirkus -”den galnaste gatuunderhållning som visats på Söderköpings gator och torg”.

TRiX har funnits med sedan Gästabudets start. Men de har också besökt Söderköping i andra sammanhang. Nu i våras var de en hel vecka hos stadens högstadieskolor, alla elever fick se en show och sedan delta i workshops. En kulturhändelse som uppskattades av både ungdomar och lärare.

Rusta för din jakt & din trädgård

Peltor Sporttac

Digitala Hörselskydd för jägaren med stereo funktion och jaktradioanslutning

AIMPOINT 9000 2MOA PRIS FRÅN 3595:-

Woodline Frontline

Den perfekta hundförarbyxan! Lätt och extremt tålig byxa utformad för rörlig jakt, Kevlar förstärkta och stretch tyg taget från skogshuggar plagg, Vind och vatten tät Flans även jacka Frontline i lager med signalfärg. Strl. C48-C60

**Byxor Pris 2895:-
Jacka Pris 3295:-**

**Frysbox cylinda FB 1300 298 lit
Pris 3.995:-**

**Matberedare bosch mum46cr1
Pris 1.795:- ord 1.995:-**

**BOSCH HÄCKSAX AHS 480-24 T 550W
Kampanjpris 1295:-**

Fiskars lövräfsa Prima 99:-

DJURBERGSS
JÄRN • BYGG • FÄRG

Woody hemma colorama Anterjakt

www.djurbergs.se

Ågatan 4 SÖDERKÖPING Tel. 0121-120 20 Fax 0121-215 63

FIRSTSTOP
DIN LOKALA DÄCKVERKSTAD

TURANZA ECOPIA

Turanza ER300 Ecopia erbjuder lågt rullmotstånd för utmärkt bränsleekonomi vilket resulterar i minskade koldioxidutsläpp - ett bra miljöval.

BRIDGESTONE
PASSION for EXCELLENCE

KÄRNFELTSS
Dieck AB

VARMT VÄLKOMMEN!
Tel 0121-158 08
G. Norrköpingsvägen 5

Ungdomsutbytet med fritidsgården i Tortona, Italien

Semestern är slut och jag är tillbaka på kontoret. Mellan dessa eviga diskussioner om besparingar försöker jag hitta nya möjligheter och nya vägar för att utveckla ungdomars fritid. Den stora frågan just nu är hur jag kan få Söderköpings ungdomar att se möjligheten med ungdomsstyrelsen. Ungdomsstyrelsen sitter på oerhörda möjligheter, via dem kan de som är mellan 13 och 25 få göra sina egna projekt och påverka sin egen fritid. Men hur säger jag det till de tonåringar jag jobbar med?

Det var genom ungdomsstyrelsen Focus fick chansen att arrangera ett internationellt ungdomsutbyte och ni som läser NT vet att ungdomar från Italien varit här på besök. Vill ni veta mer om vad vi gjorde så besök Stinsen. Där har vi från och med 25 augusti en utställning om vad vi gjorde.

Temat på ungdomssidan den här gången är just ungdomsutbytet med fritidsgården i Tortona, Italien.

Anna Lorentzon

att anordna en konsert...

Jag heter Mirre och jag bor i Söderköping. I sommar har jag sommarjobbat på Focus Fritidsgård och varit med på utbytet från Italien. Jag har även anordnat en konsert på Focus utescen med den andra sommarjobbaren, Anton Bring, som var väldigt roligt. Jag tänkte berätta lite hur det gick till.

Det första vi gjorde var att komma fram till vilka artister vi skulle boka, vilket var ganska svårt. Som tur var hade jag och Anton kontakt med rätt många som brukar spela live. Vi ringde till dem jämt och verkligen tvingade dem att säga om de kunde spela eller inte. Tillslut kunde de. Vi bokade tjej-trion Wrong, lokal artisterna Amanda Ekstedt, Pixie från Norrköping och rockbandet Zau Glück. När de var bokade var det dags att trycka affischer och göra reklam. Vi tryckte ca. 20 affischer och satte på stan, sen tryckte vi en massa flyers med som vi lämnade runt på stan. Med tanke på att utbytet från Italien var samtidigt så skrev de en artikel i tidningen om när vi var ute och åkte kanot. Då nämde de även att det skulle bli musik på fredag kvällen. Sen när det var ordnat var det redan fredag och konsertdagen hade kommit.

Hela dagen gick ut på att hitta allt som behövdes och bära ut allt på scenen, och det är inga lätta saker som ska bäras. Som tur var var italienarna där och dom var mer än glada att få hjälpa till, så det gick ganska fort. Sen var det bara att vänta på min bror som skulle komma och hjälpa till med ljudet. När han kom så visade det sig att någonting var fel; medhörningen fungerade inte, så artisterna kunde inte höra sig själv. Detta var självklart ett problem, men med många skrik och mycket slag så kom vi på en lösning och allt var tip top. Sen kom artisterna och konserten kunde börja. Det blev lite små problem med en gitarr under konserten annars gick allting förvånadsvärt bra.

Att anordna en konsert var jätte roligt. Man kände verkligen ansvar, att få göra någonting man är intresserad av helt själv. Man känner sig vuxen och jag, en av dem mest klumpiga och glömska människor i Sverige, visade stort ansvar och lyckades med något så stort.

Mikaela Strömstedt

så nu hoppas jag på en italienresa...

Jag var en av de ungdomar som var med på utbytet med Italien. Det började i våras med att en kompis anmälde sig till att vara med och då gjorde jag också det. Men hon hoppade av och jag blev kvar eftersom jag verkligen ville vara med och träffa italienarna.

De första dagarna var vi ute i Sankt Anna, alla var spända. Alla var nervösa eftersom vi inte kände varandra. Engelskan var sådär. Men med tiden gick det bättre att prata med varandra och jag lärde mig till och med ett par italienska ord. "Mi chiamo Sara" betyder "Jag heter Sara". "Oh mio dio" betyder ungefär "å herregud". Efter ett par dagar började vi prata mer och mer och de berättade om Italien. I Italien röker nästan alla och det finns ingen åldersgräns för att köpa alkohol. Eller ingen åldersgräns som följs i alla fall. Sen bor man hemma tills man är 30.

Det roligaste under de här 10 dagarna var helgen ute i Sankt Anna eftersom vi kunde vara med varandra hela tiden utan att behöva åka hem. Laserdome var också kul, jag hade inte testat det förut.

Jag hoppas att vi kan åka till Italien och hälsa på dem snart!

Saara Andersson

Bröllopsmässan i Söderköping

Alla foton på den här sidan är tagna av fotograf Thomas Pettersson

Letar du och din partner efter de sista pusselbitarna inför ert bröllop eller är du mitt uppe i festplaner? Kanske bara nyfiken på en ovanlig utflykt? Boka då upp söndag den 4 oktober för att besöka den årliga Bröllopsmässan i vackra Söderköping. Mässan erbjuder ett brett utbud av allt som har med bröllop och fest att göra. Foto, buketter, smycken, tårter, klänningar etcetera. Även en och en annan överraskning och en modevisning som heter duga. Vem du än är – detta måste du se!

Sjätte året i rad

I oktober för sex år sedan hölls mässan för första gången. Idén väcktes av Linda Johansson på Akleja blommor och Fotograf Thomas Pettersson, som tillsammans arrangerade mässan, bokade utställare och modeller till modevisningen. Det blev en succé! Med både nöjda gäster och utställare på meritlistan valde de att fortsätta och göra det till en tradition. Thomas har även startat hemsidan, www.giftaoss.nu, där kan man hitta allt man behöver veta inför ett bröllop, där finns även all information om mässan.

Under åren värvade de även Stig Wallman på Guldmakeriet till arrangör och detta år sattsar trion på ännu en lyckad mäsas med ännu större utbud och hoppas på ännu fler besökare.

Siktat högt

I år siktat arrangörerna på att ha ca 30 utställare och förhoppningsvis ta deras besöksrekord på över sexhundra besökare. Affischer och flyers kommer kunna ses lite här och var i både Norrköping och Söderköping. Syftet är framför allt att inbjuda till det anrika och pittoreska Söderköping men självklart också att förmedla utbudet från butiker i både Norrköping och Söderköping.

”Vi tycker det är viktigt med ett brett utbud som täcker alla viktiga kategorier inom bröllop och fest”, säger Linda på Akleja blommor. Och visst har hon rätt! Ju fler utställare desto mer information och service till besökarna.

Två händelserika modevisningar

Redan från start, för sex år sedan, bjöd mässan på en underhållande modevisning. Modellerna har genom alla år burit vackra klänningar och kostymer från Rafaela Mode i Norrköping, de bär också smycken och underkläder för bröllopsnatten under denna händelserika show. Varför ta död på en sådan tradition? Självklart inte. Två stora modevisningar med en och en annan överraskning kommer dagen absolut att bjuda på.

Bröllopsmässan är en tillställning Ni inte får missa. Kom och uppleva en helt ny värld, skapad för fest. Söndag den 4 oktober hoppas Linda Johansson på Akleja, Fotograf Thomas Pettersson och Stig Wallman på Guldmakeriet på att få se Er på Söderköpings Brunn och kanske ge många av er de sista pusselbitarna till era planer.

Vid pennan Frida Andersson

Bröllopsmässan

den 4:e oktober på Söderköpings Brunn

Öppet kl 11-16
Modevisning kl 12 & 15
Entre 40 kr

Ca 30 utställare
blommor, ringar, tårter,
naglar, bröllopsbilder
bröllopsklänningar
håruppsättningar,
mm.

mer info på
www.giftaoss.nu

Pandemier - nya & gamla

av Kjell Gunnarsson

Kjell Gunnarsson

Läsarna får gärna komma med kommentarer till artikeln eller frågor i medicinska frågor, hälsar Kjell

Sänd till:
info@lillatidningen.com
De vidarebefordrans till Kjell

Pesten

smittade. Smittan spreds med skepp till Italien och sedan vidare norrut genom Europa. Norden drabbades 1349 via ett av Hansans handelsfartyg som via England anlöpte Bergen. Nästa vår hade smittan nått vårt land.

Den tidens människor trodde att det var Guds vrede över människornas synder som orsakat sjukdomen och att det enda sättet att stoppa den var att blidka Gud. Det bildades botgörartåg, människor som iklädda trasor drog fram längs vägarna. De slog på varandra och på sig själva med ett slags piskor med vassa taggar – så kallade gissel – för att påminna om Jesu lidande. En annan teori var att judar medvetet spridit smittan genom att förgifta brunnar. Judar med sina striktare hygieniska regler var något mindre drabbade än övrig befolkning vilket väckte misstänksamhet och avund. Samt utlöste omfattande förföljelser – på flera ställen i Europa brändes judar på bål. Någon bot fanns givetvis inte men en effektiv metod var att isolera resande och anläggande skepp i 40 dagar – ingen smitta spreds vidare om man väntat den tiden. Än i dag kallas förfarandet för karantän efter det franskans quarantine som betyder just fyrtio dagar.

Men vad var det för slags sjukdom som drabbade Europa med sådan våld-

Digerdöden

sam kraft? Eftersom de sjuka ofta fick bölder över kroppen har man länge ansett att det rörde sig om pest – en sjukdom som finns bland annat hos svartråttor och som sprids till människan av loppor. Pesten uppträder i tre former som alla är mycket allvarliga, utan behandling dör 40-60 % vid böldpest medan dödligheten vid lungpest och blodpest är i det närmaste total. Orsaken till pest fastställdes av fransmannen Yersin i slutet av 1800-talet i samband med en epidemi Hong Kong 1894 – det är en infektion med bakterien Yersinia pestis – som fick namnet efter sin

upptäckare. Smittan är troligen omöjlig att utrota eftersom den finns bland råttor och en rad andra djur - det finns fortfarande pesthärdar i till exempel södra Afrika, Kina, Indien, Iran och sydvästra USA. Vi se dock inte längre några pandemier. Det finns säkert flera orsaker till detta – till exempel bättre hygieniska förhållanden, allmänt bättre motståndskraft hos befolkningen, effektiv behandling med antibiotika samt att svartråttan har utkonkurrerats av brunråttan som är mer skygg för människor.

Men det är faktiskt inte bevisat att digerdöden

orsakades av pestbakterier och det finns en rad fakta som talar emot. Det finns inga beskrivningar med massdöd av råttor i samband med digerdöden, inkubationstiden verkar ha varit över 30 dagar mot 3-5 dagar för pest. Smittsamheten mellan människor är mycket låg vid vanlig böldpest medan medeltidens epidemi var oerhört smittsam och drabbade en mycket större andel av befolkningen än vad pestepidemier någonsin har gjort. Man har inte heller kunnat förklara att Island drabbades lika hårt som resten av Europa trots att det inte fanns råttor där förrän 300 år senare. Men om det inte var pesten som orsakade digerdöden vad var det då? Ja det vet vi ännu inte och kanske får vi inte heller någonsin veta vilket åtminstone för mig låter en aning skrämmande. Olika teorier finns i vetenskapliga kretsar, ofta framför man virus som ett

alternativ – det vill säga smittämnen som är oändligt mycket mindre än bakterier och som oftast är svåra att behandla med läkemedel – däremot har man ofta effektivt kunnat förebygga virussjukdomar genom vaccination. För några år sedan publicerade dr Sue Scott och professor Chris Duncan från University of Liverpool boken "Return of the Black Death" där de diskuterar den skrämmande möjligheten att digerdödens smittämne var ett virus som ännu finns vilande och som kan komma att spridas igen. Han jämför med andra allvarliga farsoter: HIV, Ebola och spanska sjukan som dödade många 1917-18. Alla tre är virussjukdomar och med spanska sjukan är vi faktiskt tillbaka till samma slags virus som idag ger upphov till svininfluansan.

Kjell Gunnarsson

RAMUNDER
SPEL & DANS
GILLE

Danscafé

måndagen den 19 oktober klockan 19
i Vidarlokalen på Munkbrogatan

www.ramunderdans.se

SÖDERKÖPINGS GÅSARBUD
11-13 SEPTEMBER

FRUKOST
BUFFÉ
VAD ÄR GÅS OCH CELL FRUKOST
PÅ VIKINGAGÅRDEN?
KOM & PROVA!

60:-
KAKBUFFÉ
KAKOR & BAKVERK FRÅN
ÖNDELEDEN FRÅN CELL
VARA DAGAR

60:-

ÖPPET ÅRET RUNT!
ALLA DAGAR 7-21
telefon: 0421-434 75

KANALBÄTTIQUEN
KONDITIONER
KANALHAMNEN SÖDERKÖPING

FRIDAG 11/9, KL. 21.00 ZOPHIE'S CLUBBING - GYMNASIUM CLUBBING